

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

Gemeente Sliedrecht 2025

Gemeente
Sliedrecht

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	3
2	Inleiding.....	5
3	Wettelijk kader	8
3.1	Wet primair onderwijs (WPO), Wet voortgezet onderwijs (WVO) en de Wet op de expertisecentra (WEC).....	8
3.2	De Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Sliedrecht	10
3.3	Regelgeving passend onderwijs.....	10
3.4	Wet kinderopvang	10
3.5	Frisse scholen en het bouwbesluit	11
3.6	Het klimaatakkoord en verduurzaming schoolgebouwen	11
3.7	VN-verdrag Handicap.....	12
4	Onderwijs- en huisvestingsvisie	15
4.1	Algemeen	15
4.2	Onderwijsvisie en -ambitie	15
4.3	Huisvestingsvisie en -ambitie	17
5	Onderwijshuisvesting gemeente Sliedrecht	22
5.1	Onderwijsinfrastructuur gemeente Sliedrecht	22
5.2	Leerlingenprognoses en ruimtebehoefte totaal	23
5.3	Leerlingenprognoses en ruimtebehoefte scholen	25
6	Huisvestingsvraagstukken en -scenario's	40
6.1	Algemeen	40
6.2	Huisvestingsvraagstukken	40
6.3	Huisvestingsagenda 2025 – 2028, 2029 en verder	46
7	Uitvoerings- en investeringsagenda.....	48
7.1	Uitgangspunten uitvoeringsagenda en investeringsagenda	48
7.2	Uitgangspunten investeringsagenda	48
7.3	Uitvoerings-/investeringsagenda.....	49
8	Conclusies.....	57
8.1	Primair onderwijs	58
8.2	Speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.....	60
8.3	Voortgezet onderwijs.....	60

1 Voorwoord

De gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht te voorzien in passende onderwijshuisvesting voor basisscholen, speciale basisscholen, speciaal en voortgezet speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs. In onze gemeente gaat het dan om 12 scholen. Deze wettelijke verantwoordelijkheid voeren we graag uit, niet omdat de wetgever dat vraagt, maar vanwege het belang dat de gemeente Sliedrecht hecht aan goede schoolgebouwen. Goede schoolgebouwen zijn immers een belangrijke voorwaarde voor het geven van goed onderwijs in onze gemeente. Wij willen alle leerlingen en medewerkers in onze scholen een veilige, toekomstbestendige en uitdagende leer- en werkomgeving bieden, waardoor zij zich verder kunnen ontwikkelen en er een stevige en goede basis wordt gelegd voor hun verdere leven. Investeren in de onderwijshuisvesting zien wij dan ook als een investering in de kinderen en jeugd van Sliedrecht.

Bovengenoemde ambitie blijvend te investeren in de vernieuwing van de scholen in onze gemeente heeft het college van Burgemeester en Wethouders zich ook opgelegd. Op meerdere terreinen wil de gemeente samen bouwen aan de toekomst. In ons Collegewerkprogramma 2022 - 2026 hebben we de ambitie opgenomen te zullen werken aan een sterke en veerkrachtige samenleving door blijvend te investeren. Dit bouwt voort op Koers 2030 waarin we door middel van een aantal kernopgaven zullen blijven werken aan een inclusiever en levendiger Sliedrecht. In het Collegewerkprogramma 2022 - 2026 hebben we daartoe een aantal speerpunten benoemd, waaronder het sterker verbinden van gezondheid, sport, welzijn en onderwijs. Dit dient bij te dragen aan het versterken van de bestaanszekerheid en ontwikkelkansen van onze inwoners. Het voorzien in passende onderwijshuisvesting is hierin een belangrijk instrument. In het Collegewerkprogramma 2022 - 2026 hebben we dan ook aangegeven dat onderwijsfaciliteiten of voorzieningen een belangrijk speerpunt blijven om een kwalitatief onderwijsklimaat te borgen.

Deze ambitie en opgave kunnen we echter niet alleen en ook niet in één keer realiseren. We zien het als een gezamenlijke maatschappelijke en onderwijskundige opgave van de gemeente en de schoolbesturen om door goed onderwijs en veilige en goede schoolgebouwen zich maximaal hiervoor in te zetten. De door de schoolbesturen opgestelde onderwijsvisie Sliedrecht "Samen kinderen naar hun vermogen ontwikkelen en tot bloei brengen" ondersteunt de gemeentelijke ambities om te komen tot een sterke en inclusieve samenleving. Dit is reden waarom de onderwijsvisie in dit IHP ook een belangrijke plaats inneemt.

De gemeentelijke verantwoordelijkheid houdt ook niet op bij alleen de schoolgebouwen. In het basisonderwijs is de verbinding met voorschoolse voorzieningen zoals kinderopvang van groot belang voor een doorlopende ontwikkeling van kinderen. Wij willen dan ook samen met betrokkenen daar waar mogelijk en wenselijk integrale kindcentra realiseren voor kinderen van 0 tot 12 jaar. Maar ook de samenwerking in bijvoorbeeld het speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs met jeugdzorg en andere maatschappelijke organisaties verdient ondersteuning. Deze verbreding zal vooral aan de orde zijn bij renovatie en/of vervangende nieuwbouw. Daar waar leegstand is in bestaande gebouwen en deze niet nodig is voor het onderwijs, kan dit vanzelfsprekend ook ingezet worden voor aanvullende kindfuncties.

Met het nu voorliggende IHP pakken we als gemeente en schoolbesturen weer een aantal vernieuwingsprojecten op waarin bovenstaande ambities gerealiseerd én gefaciliteerd worden. Daarmee zorgen we ervoor dat we continu blijven werken aan de vernieuwing van de schoolgebouwen in onze gemeente. Dat we daarin keuzes moeten maken en niet alles tegelijk kunnen realiseren, is ook begrijpelijk. De vernieuwing van scholen gaat immers gepaard met hoge investeringen, terwijl de middelen die de gemeente en ook schoolbesturen daarvoor hebben beperkt zijn.

Belangrijk vinden we dat we gezamenlijk fasegewijs blijven werken aan onze gezamenlijke opgave en inspanning. We zijn dan ook blij dat we in de afgelopen periode in overleg met de betrokken schoolbesturen consensus hebben bereikt over het voorliggende IHP. Dat we het eens zijn over de huisvestingsprojecten voor de periode 2025 – 2028, wetende dat daarmee de vernieuwing van de onderwijshuisvesting nog niet klaar is. Gezien het constructieve overleg in de afgelopen periode

hebben we er echter veel vertrouwen in dat we in de verdere toekomst gezamenlijk zullen blijven werken aan het investeren in kwalitatief goede schoolgebouwen voor de kinderen en jeugd van onze gemeente en alle medewerkers die zich dagelijks inspannen om de kinderen en jeugd een stevige basis te geven voor hun verdere leven.

2 Inleiding

Voor u ligt het geactualiseerde Integraal Huisvestingsplan Onderwijs voor de Gemeente Sliedrecht (opgesteld door M3V Advies) met als uitvoeringsfase 2025 - 2028 (en een doorkijk naar de jaren 2029 en verder). Hiermee stelt de gemeente Sliedrecht een meerjarenperspectief op voor de lange termijn van onderwijshuisvesting. In tegenstelling tot het oude IHP is hierin een financiële vertaalslag gemaakt voor de diverse projecten. Dit plan dient zorg te dragen voor een duurzame en toekomstbestendige voorzieningenstructuur en bouwt voort op het in 2019 vastgestelde IHP. In dit vorige IHP is o.a. de vernieuwing van OBS De Wilgen en CBS Prins Willem-Alexander, locatie Valkweg (hierna: PWA Valkweg) opgenomen alsmede de uitbreiding van de Anne de Vriesschool in Baanhoek-West. Deze projecten zijn gerealiseerd dan wel in uitvoering.

De gemeente heeft de wettelijke zorgplicht voor de onderwijshuisvesting. In Sliedrecht betreft dit 7 scholen voor basisonderwijs (waarbij de Anne de Vriesschool en CBS Prins Willem-Alexander twee locaties hebben), 1 school voor speciaal basisonderwijs, 2 scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs (waarbij de school voor SO en VSO Bleyburgh op twee verschillende locaties is gehuisvest) en twee scholen voortgezet onderwijs. Er zijn 5 bevoegde gezagsorganen. De wijze waarop de gemeente Sliedrecht vormgeeft aan de zorgplicht is onder andere gebaseerd op de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs uit 2015 en het Integraal Huisvestingsplan uit 2019.

Het is de ambitie vanaf 2025 te werken met een geactualiseerd IHP dat een periode van circa 20 jaar bestrijkt en aansluit bij de lokale ambities en uitdagingen zoals opgenomen in Koers 2030 en het Collegewerkprogramma 2022 - 2026, de Sociale Visie, de lokale onderwijsvisie van de schoolbesturen en de gemeentelijke verordening. Op basis hiervan moeten de nodige ontwikkelingen plaatsvinden en is het van belang om een volgende kwaliteitsslag te maken in de vernieuwing en versterking van de lokale onderwijsvoorzieningenstructuur. De veroudering van het scholenbestand speelt hierin ook een belangrijke rol. Zo vraagt de huisvesting van o.a. de Johannes Calvijnsschool, Praktijkschool De Sprong en het Griendencollege/VSO Bleyburgh aandacht vanwege de technische en functionele staat. Maar er zijn ook capaciteitsvraagstukken van o.a. de Anne de Vriesschool locatie Baanhoek West, CBS Oranje-Nassau en OBS Roald Dahl die aandacht vragen. Dit zijn actuele huisvestingsvraagstukken naast de reeds voorziene vernieuwbouw van o.a. CBS Prins Willem-Alexander en OBS De Wilgen, locatie Valkweg. Hiernaast leidt de ontwikkeling van een nieuwbouwwijk in Sliedrecht Noord tot een toenemende behoefte aan onderwijsvoorzieningen. In de meest actuele leerlingenprognoses is deze ontwikkeling meegenomen. In de stedenbouwkundige ontwikkeling van Sliedrecht Noord dient hier nu reeds rekening mee te worden gehouden. De huisvestingsconsequenties van bovenstaande zijn verwerkt in het voorliggende IHP.

Een belangrijk aandachtspunt is het streven naar een evenwichtige spreiding van onderwijs in Sliedrecht. De gemeente en de schoolbesturen vinden het belangrijk dat alle kinderen thuisnabij onderwijs kunnen volgen.

Het IHP is tot stand gekomen op basis van overleg met de schoolbesturen en de betrokken kinderopvangorganisaties. De inhoudelijke, beleidsmatige en huisvestelijke ambities en vraagstukken zijn geïnventariseerd door middel van overleggen, onderzoek en gezamenlijk overleg. Door de opstelling van dit IHP geven de gemeente en de schoolbesturen gezamenlijk invulling aan deze gedeelde verantwoordelijkheid. Hierbij dienen de wetgeving met betrekking tot onderwijshuisvesting en de onderwijsverordening van de gemeente als fundament en leidraad.

Het IHP bepaalt de koers voor het uit te voeren huisvestingsbeleid in de komende jaren. Het moet richtlijnen bieden voor keuzes en afwegingen met betrekking tot de voorzieningenstructuur voor onderwijs. Ad-hoc beslissingen voor afzonderlijke projecten moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. Gezien de opgaven is samenwerking zowel tussen de gemeente en de schoolbesturen en overige maatschappelijke partners (kinderopvang) als tussen de schoolbesturen onderling gewenst en noodzakelijk om te komen tot een toekomstgerichte en toekomstbestendige voorzieningenstructuur.

Status IHP

Het IHP heeft op dit moment nog geen formele afdwingbare juridische rechtskracht, maar is ook niet geheel vrijblijvend (wijziging van wetgeving is aanstaande om de opstelling van een IHP op te nemen in de wetgeving zodat sprake is van een formele status). De gemeente en schoolbesturen hebben op basis van het IHP een 'inspanningsverplichting' om tot realisering van de in het IHP opgenomen huisvestingsprojecten i.c. de uitvoeringsagenda te komen. Het IHP is leidend voor de maatregelen en fasering van de huisvestingsprojecten. Voor ieder huisvestingsproject uit het IHP vindt nog afzonderlijke bestuurlijke besluitvorming plaats door de gemeenteraad (op grond van haalbaarheidsstudies per project ten behoeve van o.a. beschikbaarstelling van de noodzakelijke investeringen).

Looptijd IHP

Het IHP heeft een looptijd tot (circa) 2040, zodat wordt aangesloten bij de aankomende wettelijke verplichting om een IHP voor minimaal 16 jaar op te stellen. Deze looptijd stelt ook de gemeente en de schoolbesturen in staat tijdig middelen te reserveren voor de uitvoeringsagenda. Er kan door partijen tijdig worden geanticipeerd op diverse onderwijskundige en maatschappelijke ontwikkelingen. De gemeente en de schoolbesturen kunnen hiermee ook (strategisch) sturen op de instandhouding van de gebouwen i.c. de exploitatie alsmede de onderwijskundige vernieuwingen, het onderhoud en hiervoor benodigde aanpassingen in het gebouw.

Vanzelfsprekend zal het voorliggende IHP periodiek worden geactualiseerd aan de dan aan de orde zijnde ontwikkelingen en vraagstukken, waarbij het de wens is van de schoolbesturen dit zo mogelijk om de twee jaar te doen.

3 Wettelijk kader

Scholen hebben een belangrijke positie in de samenleving en kunnen een brede maatschappelijke functie in de wijk of kern hebben. Scholen zijn zelf verantwoordelijk voor de inrichting en organisatie van het onderwijsproces. De gemeente heeft de wettelijke zorgplicht voor het bieden van adequate onderwijshuisvesting. Dat wil zeggen zorgen voor voldoende (functionele) capaciteit, een goede kwaliteit van de gebouwen wat betreft o.a. veiligheid en het leer- en werkklimaat. De gemeente faciliteert de huisvesting van onderwijsorganisaties op basis van haar verordening huisvesting en hanteert hierin landelijke normen, uniforme regelgeving en financiering.

Voor de uitvoering van deze taak heeft de gemeente drie kaderstellende instrumenten beschikbaar, te weten:

- a. *De verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs 2015 is aangepast* (hierna de verordening genoemd). In de verordening is vastgelegd welke verantwoordelijkheden de gemeente en de schoolbesturen hebben ten aanzien van de huisvesting van de binnen de gemeente gevestigde scholen voor primair, voortgezet en speciaal onderwijs. De verordening geeft aan op welke voorzieningen de schoolbesturen aanspraak kunnen maken en welke procedures er gelden. Het betreft dus een procedureel kaderstellend instrument.
- b. *De kadernota van de gemeente Sliedrecht, hetgeen een financieel instrument is om integrale afwegingen te maken*. De kadernota is niet besluitvormend, investeringen moeten worden verwerkt in de gemeentelijke begroting. Voorstellen in het IHP kunnen onderdeel uitmaken van de kadernota.
- c. *Het integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP), dit is vooral een inhoudelijk kaderstellend instrument*.

In dit hoofdstuk wordt verder ingegaan op het wettelijk kader. Voor het IHP zijn zowel relevante wetten als beleidskaders van de gemeente Sliedrecht van belang. Achtereenvolgens komen aan bod:

- Wet op het primair onderwijs (inclusief de wetswijziging onderhoud en aanpassing), de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op de expertisecentra;
- De Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Sliedrecht 2015;
- Regelgeving Passend onderwijs;
- Wet kinderopvang;
- Frisse scholen en bouwbesluit;
- Het klimaatakkoord en verduurzaming schoolgebouwen;
- VN-verdrag Handicap.

3.1 Wet primair onderwijs (WPO), Wet voortgezet onderwijs (WVO) en de Wet op de expertisecentra (WEC)

In de WPO, WVO en WEC is de verantwoordelijkheid van gemeenten en schoolbesturen ten aanzien van de onderwijshuisvesting geregeld. Per 1 januari 2015 zijn de WPO en de WEC gewijzigd. De wetswijziging houdt in dat de zorgplicht voor onderhoud en aanpassing voor alle schoolgebouwen voor de gemeente is vervallen. Vanaf 1 januari 2015 ontvangen de schoolbesturen van het primair en speciaal onderwijs evenals het voortgezet onderwijs (het VO al sinds 2005) de hiervoor benodigde vergoeding rechtstreeks van het Ministerie van OCW. Naast de verantwoordelijkheden die de schoolbesturen al hadden, hebben ze nu ook een financiële verantwoordelijkheid ten aanzien van het onderhoud en de functionele aanpassingen van gebouwen (wetsvoorstel doordecentralisatie onderhoud en functionele aanpassingen 2015). De verdeling van verantwoordelijkheden tussen de gemeenten en schoolbesturen ziet er nu als volgt uit.

Taken en verantwoordelijkheden gemeenten

De gemeente is sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor bekostiging van de volgende voorzieningen:

- (Vervangende) Nieuwbouw en eerste inrichting;
- Uitbreiding;
- Medegebruik (verhuur);
- Constructiefouten en locatie gebonden kosten (o.a. asbest);
- Herstel in geval van bijzondere omstandigheden/calamiteiten zoals brand, diefstal, storm- en waterschade;
- Voldoende ruimte voor bewegingsonderwijs.

De gemeenten zijn dus verantwoordelijk voor de aanwezigheid van voldoende onderwijshuisvestingscapaciteit.

Met een nieuw wetsvoorstel wordt renovatie van schoolgebouwen daar in de nabije toekomst (beoogde invoering 2025) als voorziening aan toegevoegd (schoolbesturen kunnen dan ook een aanvraag voor renovatie indienen bij de gemeenten).

Voor de taken ontvangen gemeenten middelen van het ministerie van Binnenlandse Zaken (onderdeel van de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds). Reeds meerdere jaren vindt overleg plaats over de hoogte van de middelen voor onderwijshuisvesting. In 2023 is door de VNG, PO- en VO-raad nog gepleit voor extra middelen voor onderwijshuisvesting. Om te komen tot een verantwoorde onderwijshuisvesting zou er circa € 1,2 miljard jaarlijks toegevoegd moeten worden aan de algemene uitkering uit het Gemeentefonds.

Taken en verantwoordelijkheden schoolbesturen

De schoolbesturen hebben de verantwoordelijkheid onderwijs te verzorgen, de huisvesting inclusief de schoolterreinen in stand te houden en als goed rentmeester deze te onderhouden en te exploiteren. Ook moeten de schoolbesturen tussentijdse functionele aanpassingen en kwaliteitsverbeteringen zelf bekostigen en zijn ze verantwoordelijk voor de vervanging van de eerste inrichting. De schoolbesturen ontvangen voor deze verantwoordelijkheden middelen van het ministerie van OCW. Hoewel deze verantwoordelijkheid bij de schoolbesturen is neergelegd, is het ook bekend dat de middelen die schoolbesturen hiervoor krijgen veelal onvoldoende zijn voor instandhouding, laat staan voor kwaliteitsverbeteringen, zeker niet met de huidige technische eisen m.b.t. binnenklimaat, duurzaamheid.

Het juridisch eigendom van het schoolgebouw ligt doorgaans bij het schoolbestuur (volgens het Burgerlijk Wetboek is het schoolbestuur formeel eigenaar en ook verantwoordelijk voor zaken die plaatsvinden in het gebouw en op het schoolterrein). De gemeente behoudt het zogenaamde economisch claimrecht op de schoolgebouwen en de grond, inhoudende dat wanneer de onderwijsbestemming verdwijnt het gebouw 'terugvalt' naar de gemeente en de gemeente de mogelijkheid heeft hier een andere bestemming aan te geven.

Volgens de onderwijswetgeving heeft het schoolbestuur de regie bij het realiseren dan wel renoveren van schoolgebouwen. Het schoolbestuur is in beginsel bouwheer, dat wil zeggen opdrachtgever van een huisvestingsproject, tenzij met het college van B en W is overeengekomen dat de gemeente als bouwheer optreedt. Voor de bekostiging van onderwijshuisvesting heeft het schoolbestuur te maken met twee financieringsstromen: één vanuit de gemeente voor de realisatie en één vanuit het ministerie voor de instandhouding van de schoolgebouwen.

3.2 De Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Sliedrecht

De verordening vertaalt de wettelijke regelgeving ten aanzien van onderwijshuisvesting naar de situatie in Sliedrecht. De verordening bevat o.a. kaders over het gebruik van leerlingenprognoses, berekening van de normatieve ruimtebehoefte en beschikbare capaciteit, bijbehorende noodzakelijke investeringen en klokuren bewegingsonderwijs.

In de verordening staan normbedragen voor de diverse voorzieningen en de gehanteerde indexering. In 2018 heeft de VNG de normbedragen eenmalig met 40 % verhoogd in verband met de stijgende bouwkosten. In 2020 zijn de bedragen opnieuw verhoogd in verband met de aanscherping van de eisen in het bouwbesluit om Bijna Energie Neutraal (BENG) te bouwen vanaf 2021. In de gemeente Sliedrecht worden de jaarlijks door de VNG geactualiseerde normbedragen gehanteerd. Met de normbedragen wordt het maximaal te vergoeden investeringsbedrag berekend. In 2022 en 2023 zijn de normbedragen ook aanzienlijk verhoogd. Ondanks deze verhogingen laten aanbestedingen nog steeds zien dat deze normbedragen onvoldoende zijn voor de vernieuwing van de onderwijshuisvesting. De daadwerkelijke bedragen per vierkante meter BVO liggen als gevolg van de ontwikkelingen in de bouwmarkt nog steeds ruim boven de VNG-normering. Wat betreft de normkosten is uitgegaan van prijspeil 2025.

3.3 Regelgeving passend onderwijs

In de vernieuwing van de onderwijshuisvesting in Sliedrecht wordt in overleg met de schoolbesturen bezien welke aanpassingen en/of toevoegingen wenselijk of nodig zijn om de scholen inclusiever en passender te maken. Onderzocht zal worden op welke wijze in concrete vernieuwingsprojecten hieraan invulling gegeven wordt. Hierin moeten echter keuzes worden gemaakt vanwege financiële beperkingen, dit betekent dat bestaande schoolgebouwen, die op korte termijn niet in aanmerking komen voor renovatie en/of nieuwbouw, wellicht de nodige beperkingen zullen behouden m.b.t. passend onderwijs en inclusiviteit. Dit kan betekenen dat schoolbesturen ook afspraken moeten maken over het opvangen van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte op die locaties die daarvoor geschikt en/of aangepast zijn. Per project zal er gekeken moeten worden wat er mogelijk en betaalbaar is. De "natuurlijke" vernieuwingsmomenten van schoolgebouwen zullen aangewend worden om deze zo mogelijk tegelijkertijd passender en inclusiever te maken.

Inclusief en passend onderwijs heeft gevolgen voor de onderwijshuisvesting voor zowel de leerlingenaantallen als de kwaliteit. Op termijn zullen meer leerlingen op de 'reguliere' school onderwijs volgen, waardoor er minder kinderen naar het speciaal (basis)onderwijs gaan. Ook moeten scholen maximaal toegerust zijn op een veranderende 'onderwijsvraag', bijvoorbeeld voor wat betreft toegankelijkheid, veiligheid, MIVA-toiletten, lift, zorgruimten etc. Dit alles heeft nog niet geleid tot aanpassingen van de regelgeving of de vergoedingen rondom onderwijshuisvesting.

3.4 Wet kinderopvang

De Wet kinderopvang heeft tot doel de ontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren. Beoogd wordt ook doorgaande ontwikkelingslijnen te stimuleren voor kinderen met een risico op een onderwijsachterstand. Dit gebeurt onder andere door het aanbieden van een passend aanbod voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Het peuterspeelzaalwerk valt ook onder deze wetgeving. Het onderscheid tussen peuterspeelzalen en kinderdagverblijven is verdwenen, hoewel ze niet op dezelfde wijze worden gefinancierd (ouders kunnen hiervoor kinderopvangtoeslag ontvangen). Dit zorgt voor meer duidelijkheid en een betere aansluiting op de basisschool.

Ook de gemeente Sliedrecht ondersteunt de ambitie inzake het beschikbaar houden en continueren van doorgaande leerlijnen. Dit wordt zo mogelijk gerealiseerd door het ruimtelijk combineren van school, kinderopvang en peuterwerk en eventueel voorzieningen voor bewegingsonderwijs. Door middel van de onderwijshuisvesting wil de gemeente Sliedrecht binnen haar ruimtelijke en financiële mogelijkheden de schoolbestuurlijke ambities inzake de vorming van kindcentra en doorgaande ontwikkelingslijnen stimuleren. Ook hier geldt dat op "natuurlijke" vernieuwingsmomenten gestreefd wordt naar het ruimtelijk combineren van onderwijs en aanvullende kindfuncties. In de vernieuwing van OBS De Wilgen en PWA-locatie Valkweg wordt hierin reeds voorzien door ook ruimte te realiseren

voor kinderopvang. De gemeente financiert deze ruimten voor en door middel van huurpenningen wordt deze voorfinanciering terugbetaald. Deze voorfinanciering zal gelden voor alle nieuwbouwprojecten. Per project is echter sprake van maatwerk, waarbij onderzocht moet worden in welke omvang er behoefte is aan aanvullende kindfuncties en op welke wijze dit kan worden ingevuld.

3.5 Frisse scholen en het bouwbesluit

Een frisse school is een schoolgebouw met een laag energiegebruik en een gezond binnenmilieu als het gaat om luchtkwaliteit, temperatuur, comfort, licht en geluid. Om dit te verbeteren is het Programma van Eisen (PvE) Frisse Scholen ontwikkeld, dat gebruikt kan worden voor het ontwerpen van het binnenklimaat voor nieuwbouw of voor het verbeteren van bestaande schoolgebouwen. Het helpt onder andere om een ambitieprofiel voor energie en binnenmilieu vast te stellen, eisen op te nemen voor het ontwerp en het bestek en eisen te stellen aan monitoring, beheer en onderhoud.

Het PvE Frisse Scholen onderscheidt drie ambitieniveaus voor de diverse thema's, namelijk klasse A zeer goed, klasse B goed en klasse C acceptabel. Klasse C is het basisniveau, dat in het bouwbesluit tot 2012 van kracht was. In 2012 en 2015 zijn de eisen in het Bouwbesluit voor nieuwbouw zodanig verzwakt, dat bij nieuwbouw voor de thema's energie en lucht minimaal klasse B moet worden gerealiseerd. Dit is ook het uitgangspunt in het voorliggende IHP. Met schoolbesturen is afgesproken per project te bekijken of (onderdelen van) Frisse Scholen klasse A haalbaar zijn, eventueel met een mogelijkheid tot cofinanciering.

Ook in Sliedrecht is het binnenklimaat niet in alle schoolgebouwen op orde. Voorbeelden hiervan zijn de Johannes Calvijnschool, waar op basis van metingen is geconstateerd dat het binnenklimaat te wensen over laat, en OBS Henri Dunant. In het voorliggende IHP wordt voorgesteld de Johannes Calvijnschool te renoveren. Onderdeel van deze levensduurverlengende renovatie is ook de verbetering van het binnenklimaat, de energiehuishouding e.d. Hoewel OBS Henri Dunant qua binnenklimaat wellicht te wensen overlaat, komt dit gebouw door de jonge leeftijd nog niet in aanmerking voor levensduurverlenging. Dit betekent dat dit gebouw voorlopig nog in stand moet worden gehouden door het schoolbestuur inclusief de maatregelen die nodig zijn voor de verbetering van o.a. het binnenklimaat. In het kader van de vernieuwing van scholen vormt het PvE Frisse Scholen een belangrijk uitgangspunt. Dit uitgangspunt geldt uiteraard ook wanneer bestaande gebouwen worden gerenoveerd.

3.6 Het klimaatakkoord en verduurzaming schoolgebouwen

De internationale klimaatconferentie van Parijs in 2015 heeft als doelstellingen de uitstoot van broeikasgassen, zoals CO₂, terug te dringen en de opwarming van de aarde te beperken tot maximaal 2 graden, met 1,5 graad als streefwaarde. Wereldwijd willen we in 2030 bijna de helft (49 %) minder broeikasgassen uitstoten dan in 1990. Elk land moet eigen, nationale maatregelen nemen om het wereldwijd afgesproken doel te halen. In Nederland hebben daarom alle betrokken partijen gezamenlijk het nationale Klimaatakkoord gesloten om de energievoorziening van Nederland duurzamer te maken.

Ook de gemeente Sliedrecht wil minder en slimmer energie verbruiken. Daartoe zijn de komende decennia extra inspanningen en investeringen noodzakelijk. Gezien de taak- en budgetverdeling zullen gemeenten en scholen voor deze opgave nauw moeten samenwerken en vormt verduurzaming van de schoolgebouwen een onderdeel van het IHP. De verduurzaming wordt echter altijd gekoppeld aan de momenten van renovatie en/of vervangende nieuwbouw (bij vervangende nieuwbouw zal het gebouw sowieso moeten voldoen aan de dan geldende duurzaamheidseisen). De verduurzaming heeft conform de toekomstvisie onderwijs betrekking op de bewustwording bij de leerlingen en het verduurzamen van de schoolgebouwen zelf.

Voor alle nieuwbouw, zowel woningbouw als utiliteitsbouw, gelden vanaf 1 januari 2021 nieuwe eisen. Alle gebouwen in Nederland, inclusief schoolgebouwen, die dan nieuw gebouwd worden, dienen een Bijna Energie Neutraal Gebouw oftewel BENG te zijn. Hiervoor zijn de eisen in het Besluit bouwwerken leefomgeving aangescherpt.

De sectorale routekaart en Scholen op Koers 2030

Om de totale opgave en voortgang van het Klimaatakkoord voor Nederland van december 2018 scherp te krijgen, is aan verschillende sectoren binnen het maatschappelijk vastgoed gevraagd een routekaart op te stellen. Het primair en voortgezet onderwijs hebben gezamenlijk met de VNG hiertoe een routekaart ingeleverd. Volgens deze routekaart kent een duurzaam schoolgebouw meer aspecten dan alleen CO₂-uitstoot of het energieverbruik. Het is een gebouw dat aansluit bij de onderwijskundige visie van de school, een gezond binnenklimaat heeft, past bij het aantal leerlingen en toekomstbestendig, toegankelijk en inclusief is. Deze routekaart vormt ook een meetlat voor de vernieuwing van de huisvesting in de gemeente Sliedrecht.

In het algemeen laat de kwaliteit en duurzaamheid van schoolgebouwen nu te wensen over. Een landelijke inventarisatie laat zien dat de gebouwenvoorraad in het primair en voortgezet onderwijs is verouderd (gemiddeld 40 jaar oud, voor de Sliedrechtse scholen is sprake van een gemiddelde leeftijd van 36 jaar), vaak een slecht binnenklimaat heeft en niet duurzaam is.

Vooroorlogse voorraad	Wederopbouw voorraad	Londo-voorraad	Bouwbesluit voorraad
• Tot 1946 • "Eeuwigheids-waarde" • Aanpak Casco-renovatie	• 1946-1978 • Vanaf 1968 bouw-stroom • Matige kwaliteit • Aanpak Vervanging	• 1978-1992 • Gestandaardiseerde scholen • Duurzaam onderoud • Vervanging na levens-duur	• 1992-2015 • Normscholen met relatief goede ex-ploitatie • Beperkte klimatisering • Duurzaam onderhoud • Vervanging na levensduur

(Bron: sectorale routekaart PO en VO november 2020)

De gebouwen zijn in te delen naar bouwperiodes. Dit geeft inzicht in de kwaliteit van de gebouwenvoorraad. Er zijn vier bouwperiodes te onderscheiden: de vooroorlogse voorraad (van voor 1946), de wederopbouwvoorraad (1946-1978), de Londovoorraad (1978-1992) en de Bouwbesluitvoorraad (1992-2015). In Sliedrecht valt alleen CBS Oranje-Nassau (1930) onder de vooroorlogse voorraad. Verder komen de meeste scholen uit de wederopbouwvoorraad en de Londovoorraad. De nieuwste scholen zijn SBO De Akker en ZML De Rank (2011 met uitbreiding in 2021). De Anne de Vriesschool en OBS Roald Dahl locatie Deltalaan en de Anne de Vriesschool en SO Bleyburgh locatie Baanhoek West dateren uit respectievelijk 2014 en 2016.

3.7 VN-verdrag Handicap

In 2016 is in Nederland het VN-verdrag Handicap in werking getreden. Doel van het verdrag is het beschermen en bevorderen van de mensenrechten van mensen met een beperking. De overheden van de VN-leden worden daartoe verplicht maatregelen te nemen. Om die reden is in Nederland de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte, aangepast. Naast diverse andere toevoegingen staat in deze wet sinds 1 januari 2017 een norm die handelt over de algemene toegankelijkheid van openbare gebouwen. Hieronder vallen bijvoorbeeld ziekenhuizen, publieke instellingen, bibliotheken, gemeentehuizen en winkels, maar ook onderwijsgebouwen.

Met deze algemene norm toegankelijkheid van 1 januari 2017, moeten openbare gebouwen voortaan verplicht toegankelijk zijn voor mensen met een beperking of handicap. Zij moeten, zo stelt de wet 'naar gelang de behoefte doeltreffende aanpassingen verrichten'. Het uiteindelijke doel is om een samenleving te creëren waarin toegankelijkheid voor iedereen niet langer als een extra service of uitzondering gezien wordt, maar als iets dat vanzelfsprekend is. Deze norm wordt ook in Sliedrecht in nieuwbouwprojecten meegenomen. De schoolgebouwen van voor die tijd voldoen niet altijd aan de nieuwe norm voor toegankelijkheid. Indien renovatie c.q. levensduurverlenging aan de orde is (zoals bijvoorbeeld voor de Johannes Calvijnsschool), zal de planvorming ook getoetst worden op algemene toegankelijkheid.

4 Onderwijs- en huisvestingsvisie

4.1 Algemeen

In het Collegewerkprogramma 2022 – 2026 wil het college van B&W blijven werken aan inclusieve en veilige buurten met veerkrachtige inwoners, die voor zichzelf en voor elkaar zorgen. Om dit te realiseren wil de gemeente zorgen voor een blijvend krachtige sociale structuur waarin onderwijs ook een belangrijke plaats inneemt. Iedereen moet mee kunnen doen en zich veilig en geaccepteerd voelen in de gemeente. De gemeente en de schoolbesturen willen de kinderen en de jeugd kansen bieden voor hun verdere ontwikkeling. Ieder kind en iedere jongere moet in Sliedrecht zijn of haar talenten maximaal kunnen ontwikkelen in een veilige en eigentijdse leeromgeving.

In dit hoofdstuk wordt op een aantal uitgangspunten met betrekking tot de onderwijsvisie en huisvestingsvisie verder ingegaan. Deze uitgangspunten worden hieronder themagewijs op hoofdlijnen beschreven. Deze uitgangspunten komen ook terug in de 5 themagebieden van de bovengenoemde onderwijsvisie: zorg en inclusiever onderwijs, (I)KC-vorming, doorgaande lijnen, sociale veiligheid en duurzaamheid.

4.2 Onderwijsvisie en -ambitie

Iedereen doet mee

De gemeente en de schoolbesturen hebben de gezamenlijke opgave dat alle kinderen in de gemeente in een veilige en kansrijke omgeving kunnen opgroeien. Iedereen moet toegang hebben tot goed onderwijs. Door aan te sluiten bij de ontwikkelingsfase en ontwikkelingsmogelijkheden moet ieder kind en iedere jongere in de gemeente zijn of haar talenten maximaal kunnen ontwikkelen in een veilige leeromgeving. De gemeente en de schoolbesturen zien het als hun maatschappelijke en onderwijskundige opgave om via goed onderwijs zich maximaal in te zetten voor de talentontwikkeling van ieder kind en iedere jongere in de gemeente Sliedrecht. Voor ieder kind in de gemeente is er een passende plek om op te groeien en zich te ontwikkelen.

Belangrijk hierin is dat er wordt gestreefd naar versterking van de onderwijsketen waarin diensten in samenhang worden gebracht, zodanig dat een sluitend netwerk bereikt wordt van expertises, activiteiten en voorzieningen, voor kinderen en ouders, waarbij voldoende keuzemogelijkheden zijn. Hierbij moet er niet alleen een verbinding worden gelegd tussen de scholen onderling, maar ook met o.a. overige kindfuncties c.q. kinderopvang, logopedie, opvoedingsondersteuning, schoolmaatschappelijk werk e.d. en de maatschappelijke omgeving voor de versterking en voortzetting van de ontwikkelingslijnen en –kansen, zoals ook beschreven is in de onderwijsvisie en het onderwijsachterstandenbeleid. In de onderwijshuisvesting wordt daar waar mogelijk dan ook gepleit voor brede voorzieningen i.c. de vorming van IKC's. Deze voorzieningen kunnen ook breder worden ingezet voor andere maatschappelijke functies. Vice versa kunnen ook andere voorzieningen, zoals sportvelden, ingezet worden voor het onderwijs.

Pluriform aanbod

Om iedereen mee te laten doen, dient het onderwijsaanbod in de gemeente pluriform, toegankelijk en bereikbaar te zijn. Er is voldoende keuzemogelijkheid in onderwijsconcepten en/of levensbeschouwelijke achtergronden (zowel keuzemogelijkheid voor bijzonder en openbaar onderwijs). In de vernieuwing van de onderwijshuisvesting wordt gestreefd dit pluriforme aanbod te behouden of te versterken. Omdat Sliedrecht onderdeel is van de Drechtsteden is het wellicht wenselijk in de toekomst te komen tot regionale afstemming van het onderwijsaanbod. Zo maken nu veel leerlingen uit Sliedrecht gebruik van voorzieningen in Papendrecht en vice versa. Soms is onderwijs in de andere gemeente thuisnabijder dan in de eigen gemeente.

Door een pluriform aanbod wordt de talentontwikkeling gestimuleerd en de kansenongelijkheid teruggedrongen. Dit vraagt een voorzieningenstructuur van onderwijs, opvoeding en opvang die meer dan in het verleden op elkaar is afgestemd om voor alle kinderen en leerlingen doorlopende ontwikkelingslijnen te bevorderen en te ondersteunen. Er wordt gestreefd om dit te faciliteren en te

versterken, waarbij er vanzelfsprekend ruimte is voor maatwerk en derhalve verschillen per wijk van de gemeente. In het onderwijsaanbod binnen de gehele gemeente dient sprake te blijven van een verantwoorde balans tussen identiteit en keuzevrijheid, het garanderen van onderwijskundige kwaliteit en het financieel kunnen handhaven van een gespreide en bereikbare voorzieningenstructuur voor alle kinderen en leerlingen.

Thuisnabij passend en inclusief onderwijs

Onderwijs dat thuisnabij en passend is, betekent ook dat de scholen toegankelijk moeten zijn voor iedereen. Iedereen moet kunnen meedoen. Er is onderwijs voor alle kinderen, ongeacht de herkomst, handicap en/of beperking. Dit stelt eisen aan de huisvesting, zoals bijvoorbeeld de aanwezigheid van ruimten voor individuele begeleiding, verzorging dan wel overige onderwijsondersteuners. Deze specifieke keuzes worden aan de schoolbesturen overgelaten om binnen het ruimtebudget inclusiever onderwijs te realiseren. In vernieuwing van de huisvesting wordt elke Sliedrechtse school inclusiever, waarbij flexibiliteit het uitgangspunt is bij de nieuwbouw.

Tegelijkertijd is er het besef dat het beste onderwijs voor sommige kinderen niet altijd het meest dichtbij is. Passend onderwijs kan ook betekenen dat sommige leerlingen een andere onderwijsomgeving vragen om zich te kunnen ontwikkelen. Het speciaal basisonderwijs of het SO of VSO in Sliedrecht of naburige gemeenten is soms beter passend. Het inclusiever ontwikkelen van de voorzieningenstructuur is echter een belangrijk uitgangspunt wanneer sprake is van vernieuwing van de huisvesting.

Onderwijsachterstandenbeleid 2025-2028

In 2025 en verder zal er gewerkt worden aan onderwijs waar de kinderen in Sliedrecht hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen en waarbij taalachterstanden voorkomen en bestreden kunnen worden. Door de samenwerking tussen basisonderwijs, de kinderopvang en de bibliotheek te versterken, wordt de leerling vroegtijdig gestimuleerd en geprikkeld om meer met boeken en lezen bezig te zijn. Zo wordt er bijgedragen aan het opgroeien van een nieuwe generatie die volwaardig kan deelnemen aan de samenleving en de arbeidsmarkt.

(Integrale) Kindcentra (I)KC

In het basisonderwijs in Sliedrecht wordt reeds aangesloten bij onderwijskundige en maatschappelijke ontwikkelingen, waaronder de koppeling met voorschoolse voorzieningen (kinderopvang). (I)KC-vorming wordt gestimuleerd zodat kinderen (en daarna leerlingen) een doorgaande leerlijn ervaren, waarbij bijvoorbeeld taalachterstanden gecontinueerd verholpen en bestreden kunnen worden. In de ambitie van thuisnabij passend en inclusief onderwijs neemt de (I)KC-vorming een belangrijke plaats in. De gemeente en de schoolbesturen onderschrijven het belang van de (I)KC-vorming. De schoolbesturen hebben een voorkeur voor de vorming van brede(re) voorzieningen c.q. (I)KC's zodat sprake is van netwerken voor kinderen idealiter onder één dak. Echter ook in elkaars nabijheid moet het mogelijk zijn samen te werken aan de inhoudelijke ambities en doelstellingen, zoals o.a. geformuleerd in het onderwijsachterstandenbeleid. Met de (I)KC-vorming worden betere randvoorwaarden gecreëerd voor een gezamenlijke visie op de ontwikkeling van kinderen van 0 – 12 jaar en wordt de overgang van voorschoolse voorzieningen naar basisonderwijs vergemakkelijkt.

Sport, bewegen en gezondheid

Gemeente en schoolbesturen streven ernaar om met bewegen en spelen een goede gezondheid te stimuleren. Er wordt gestreefd naar het realiseren van meer groene schoolpleinen, die de uitdagend en avontuurlijk zijn. Bij een groot aantal scholen wordt het schoolterrein ook al na schooltijd intensief gebruikt. Dit vraagt wel nadere afspraken over eigendom en verantwoordelijkheden (overlast, vernieling en (vervangings-)onderhoud). Vanuit het belang van bewegen, sporten en spelen is het belangrijk dat er nabij de scholen ook voldoende voorzieningen voor bewegingsonderwijs beschikbaar zijn (zowel binnen als buiten). Daarnaast kunnen ook de sportvelden hiervoor ingezet worden, door deze meer toegankelijk te maken.

Vrijheid van schoolkeuze versus beschikbare capaciteit

De ambitie inzake thuisnabij onderwijs betekent dat de capaciteit van de voorzieningen zoveel mogelijk moet aansluiten bij de onderwijsbehoefte in de betreffende wijken van Sliedrecht. De capaciteit en vernieuwing van de huisvesting wordt afgestemd op de aanwezige basisgeneratie i.c. het aantal kinderen in de leeftijd 4 - 12 jaar; de ruimtebehoefte is mede gebaseerd op het aantal te verwachten kinderen in een wijk. Dit kan echter op gespannen voet staan met het uitgangspunt voor de vrije schoolkeuze. Nieuwbouw heeft vaak een aantrekkende werking op de leerlingenaantallen, waardoor leegstand ontstaat in bestaande schoolgebouwen. De capaciteit van de bestaande schoolgebouwen moet zo efficiënt en duurzaam mogelijk ingezet worden. Conform de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs zal bij groei van het aantal leerlingen in eerste instantie gebruik moeten worden gemaakt van de beschikbare capaciteit elders alvorens uitbreiding plaatsvindt. Het uitgangspunt is behoud van een vrije schoolkeuze. In de praktijk betekent dit dat scholen over voldoende capaciteit moeten beschikken voor de aanwezige basisgeneratie in een bepaald gebied. Door de voorstellen in het voorliggende IHP wordt beoogd om ook in Baanhoek West voldoende capaciteit te realiseren voor het regulier basisonderwijs.

Behoud onderwijsaanbod speciaal (basis-)onderwijs en voortgezet onderwijs

In het kader van "iedereen doet mee", kansengelijkheid, talentontwikkeling voor alle jongeren in de gemeente, streven de gemeente en de gezamenlijke schoolbesturen naar het behoud van het aanwezige gespecialiseerde onderwijs en het voortgezet onderwijs (praktijkonderwijs en VMBO). In beginsel moeten veel leerlingen in de leeftijd 12 – 16/18 jaar de mogelijkheid hebben hun schoolloopbaan binnen de gemeentegrenzen te kunnen afronden met uitzondering van leerlingen die zijn aangewezen op gespecialiseerde voorzieningen en voortgezet onderwijs die nu niet aanwezig zijn in Sliedrecht. Het is niet de bedoeling het huidige onderwijsaanbod VO uit te breiden, maar het huidige aanbod te behouden en te versterken.

4.3 Huisvestingsvisie en -ambitie

Kwalitatief goede schoolgebouwen zijn nodig voor de onderwijsprestaties van de leerlingen, het welbevinden van de medewerkers, het werkklimaat, de leefbaarheid van de diverse wijken en dragen in algemene zin bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat. De voorzieningenstructuur onderwijs moet toegankelijk, bereikbaar, functioneel, veilig, gezond en duurzaam zijn. Alle leerlingen en medewerkers moeten kunnen leren en werken in een aantrekkelijke leer- en werkomgeving. Iedereen 'verdient' een passende huisvesting.

Bovenstaande betekent voor Sliedrecht een tweeledige opgave: a. het fasegewijs vernieuwen van de bestaande onderwijshuisvesting en b. de capaciteit passend maken qua ruimtebehoefte voor de huidige en toekomstige leerlingenaantallen en de onderwijskundige ambities inzake o.a. de (I)KC-vorming, passend en inclusief onderwijs. Voorkomen moet ook worden dat er te veel capaciteit in stand wordt gehouden, omdat dit leidt tot onnodige kosten voor zowel de schoolbesturen als de gemeente. Anderzijds biedt overcapaciteit mogelijkheden aanvullende functies toe te voegen die van belang zijn voor de talentontwikkeling van kinderen en jongeren.

In de vernieuwing van de onderwijshuisvesting zal ook gekeken kunnen worden in hoeverre de gebouwen multifunctioneler ingezet kunnen worden voor andere doeleinden, wanneer het onderwijs de ruimten niet nodig heeft. De gemeente streeft naar optimalisering van het gebruik van al haar maatschappelijk vastgoed. Vanzelfsprekend vindt dit plaats in overleg met de schoolbesturen, die juridisch eigenaar zijn van de gebouwen.

De bovengenoemde 'dubbele' opgave vindt plaats vanuit een aantal uitgangspunten met betrekking tot het huisvestingsbeleid. Een belangrijk uitgangspunt is dat de huisvestingsverordening het formele toetsingskader blijft. In deze paragraaf wordt nog ingegaan op een aantal aanvullende uitgangspunten.

Omvang scholen en dislocaties

Het ministerie van OC&W heeft voor elke gemeente een minimale omvang voor basisscholen ingesteld. De stichtingsnorm voor de gemeente Sliedrecht bedraagt 288 leerlingen, de opheffingsnorm is 173 leerlingen. De gemiddelde schoolgrootte in Nederland bedraagt circa 220 leerlingen. Scholen met minder dan 145 leerlingen worden aangemerkt als 'kleine school' en ontvangen een zogeheten 'kleine scholentoeslag' van de Rijksoverheid (tot iets meer dan € 100.000 per jaar). Op deze wijze worden kleine scholen extra gefaciliteerd voor het bieden van kwalitatief goed onderwijs en de instandhouding van het schoolgebouw.

Een aantal scholen heeft 2 locaties (Anne de Vriesschool, CBS Prins Willem-Alexander, SO & VSO Bleyburgh). Daarnaast zijn OBS Roald Dahl en OBS De Wilgen formeel één school (beide scholen hebben hetzelfde brinnummer). Deze scholen functioneren echter als zelfstandige basisscholen. De stichtingsprocedure leidde ertoe dat de Anne de Vriesschool en CBS Prins Willem-Alexander een hoofd- en dislocatie hebben; op grond van de stichtingsprocedure was het niet mogelijk een nieuwe zelfstandige school te realiseren en moest er gewerkt worden met een dislocatie. Hoewel het onderwijskundig, organisatorisch en financieel een dislocatie een aantal nadelen heeft, is er geen aanleiding de dislocaties af te stoten. Concentratie van alle leerlingen op een unilocatie van de betreffende scholen is niet mogelijk. Voor de SO en VSO Bleyburgh is een onderwijskundige en organisatorische keuze gemaakt de beide doelgroepen te splitsen over 2 locaties.

Combinatie van functies

Het heeft bij de vernieuwing van het scholenlandschap de voorkeur om kindfuncties (kinderopvang) te integreren in de schoolgebouwen. Dit sluit aan bij de onderwijsvisie van de gezamenlijke schoolbesturen. Dit betreft echter geen recht of plicht. Soms is het qua kosten of aantal verwachte kinderen niet haalbaar dit te organiseren en soms kunnen gebouwen in de nabijheid van de school deze kindfuncties ook op een goede wijze huisvesten. De huisvesting van kindfuncties is daardoor altijd maatwerk. In de ontwikkeling van de onderwijsvoorzieningenstructuur in de uitbreidingswijk Sliedrecht Noord streven de gemeente en de schoolbesturen naar de vorming van voorzieningen waarin (minimaal) kinderopvang en basisonderwijs participeren. In het kader van inclusief en thuisnabij onderwijs kan overwogen worden om in de planontwikkeling ook het SBO, SO en eventueel VSO te betrekken. De conceptontwikkeling hiervoor dient in deze IHP-planperiode vorm en inhoud te krijgen.

Voor zover leegstand in schoolgebouwen niet nodig is voor de scholen zelf, kan deze met instemming van het college van B&W worden verhuurd aan de kinderopvang dan wel andere organisaties. Het beleid met betrekking tot medegebruik en verhuur onderwijshuisvesting is hiervoor van toepassing (verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Sliedrecht). Op dit moment wordt voorzien in ruimte voor de kinderopvang ter grootte van minimaal 90 m². Bij groei van de school blijft deze ruimte behouden voor de kinderopvang. In de vernieuwing van de onderwijshuisvesting door renovatie, levensduurverlenging of vervangende nieuwbouw zal echter sprake zijn van maatwerk daar waar het gaat om de omvang van de voorzieningen voor de kindfuncties. Het kan zijn dat in bepaalde gebieden de behoefte aan kinderopvang immers aanzienlijk groter is dan in andere wijken. Dit zou bijvoorbeeld van toepassing kunnen zijn voor een nieuwbouwwijk in Sliedrecht Noord, waar ouders wellicht een grotere behoefte hebben aan kinderopvang dan in de bestaande wijken van Sliedrecht. Het is van belang met deze wisselende behoefte rekening te houden en te komen tot maatwerk per project.

Renovatie

Renovatie is nog geen voorziening in de huisvestingsverordening. Het is de bedoeling dat ook levensduurverlenging c.q. renovatie een voorziening wordt in de regelgeving, omdat het in bepaalde situaties een goed en waardig alternatief is voor vervangende nieuwbouw. Renovatie is een grootschalige en integrale aanpak van een bestaand schoolgebouw, waarmee de levensduur wordt verlengd met tenminste 25 jaar en het gebouw (weer) voldoet aan de functionele eisen en kwaliteitseisen.

Bij de vraag of renovatie of nieuwbouw in een bepaalde situatie het beste past, zijn er verschillende afwegingen te maken. Van belang zijn:

- Het voorkomen van kapitaalvernietiging (restant boekwaarde);
- De huidige bouwkundige conditie (in beeld gebracht door middel van een bouwkundige schouw/NEN-meting);
- De huidige onderwijskundige functionaliteit;
- Te behalen voordelen op het gebied van energieverbruik, onderhoud en binnenklimaat;
- Mogelijkheid om leegstand terug te dringen.

Hierbij is het 'Afwegingskader renovatie' van de PO-raad een hulpmiddel dat toegepast kan worden. Een businesscase van beide scenario's alsmede een multicriteria-analyse zijn van belang om een weloverwogen afweging te maken. Voor ieder huisvestingsproject gaat het echter om maatwerk, waarbij in beginsel:

- De kosten voor de technische aanpassingen noodzakelijk voor een levensduurverlenging van minimaal 25 jaar voor rekening van de gemeente zijn;
- De kosten voor de functionele aanpassingen voor rekening van de schoolbesturen zijn (schoolbesturen ontvangen hiervoor sinds 2015 middelen van het ministerie van OCW als onderdeel van het wetsvoorstel doordecentralisatie onderhoud en functionele aanpassingen);
- De kosten voor onderhoud, die reeds in het MJOP waren voorzien, maken onderdeel uit van de renovatie en zijn voor rekening van het schoolbestuur (reservering onderhoud).

Binnen deze hoofdlijn zal er altijd sprake zijn van maatwerk per project. Er kunnen omstandigheden zijn waarom afgeweken kan worden van bovenstaande indeling. Zo kan de sociaal-maatschappelijke of sociaaleconomische omgeving van een school of kindcentrum aanleiding zijn tot extra investeringen door de gemeente vanwege de betekenis van de voorziening ook voor de wijkontwikkeling.

Tevens kan worden onderzocht in hoeverre een betere huisvestingskwaliteit voordelen biedt voor de dagelijkse exploitatie. Eventuele besparingen kunnen eventueel onderdeel zijn van het dekkingsplan van de renovatie (en ook van vervangende nieuwbouw). Indien sprake is van vernieuwing worden met het schoolbestuur afspraken gemaakt over de bijdrage van het schoolbestuur. Denkbaar is dat eventueel beschikbare middelen voor onderhoud ingezet worden voor de renovatie/nieuwbouw. Door het verminderen van het onderhoudsniveau (tot bijvoorbeeld 'het voorkomen van gebreken') kan eventueel geld worden bespaard, dat voor de vernieuwing ingezet kan worden.

De hoogte van de bijdrage van zowel de gemeente als het schoolbestuur zal per project verder worden uitgewerkt. Uitgangspunt van de gemeente is dat de vergoeding het mogelijk moet maken ook tijdens renovatie een Bijna Energie Neutraal Gebouw (BENG) te kunnen realiseren.

Duurzaamheid

Bij de vernieuwing van voorzieningen wordt – vanzelfsprekend - gekeken naar duurzaamheidsmaatregelen die aansluiten bij hedendaagse en toekomstige ambities hierin. Immers, de nu te realiseren renovaties moeten ook in belangrijke mate bijdragen aan de reductie van de CO₂-uitstoot in 2030 en 2050 (reductieafspraken conform de Klimaatwet en de afspraken in de Routekaart primair en voortgezet onderwijs). Verduurzaming, zoals onder andere is uitgewerkt in de duurzaamheidsagenda van de gemeente Sliedrecht, is derhalve een onlosmakelijk onderdeel van een renovatie c.q. levensduurverlenging.

Voor nieuwe voorzieningen zullen de duurzaamheidsambities veelal gemakkelijker te realiseren zijn dan in situaties van levensduurverlenging. Het landelijk kwaliteitskader onderwijshuisvesting is ook van toepassing voor de vernieuwing van de onderwijshuisvesting in de gemeente Sliedrecht.

Voor nieuwbouw en renovatie wordt gestreefd naar ENG en gasloos. Voor nieuwbouw wordt in overleg met de schoolbesturen overlegd over aanvullende investeringen ten behoeve van de realisatie van energieneutraliteit. Wat betreft het programma Frisse Scholen wordt gestreefd naar een score van

Frisse Scholen klasse A voor de onderdelen licht, lucht en geluid (met als uitgangspunt dat per project de ambities in deze kunnen differentiëren).

Het verduurzamen van de onderwijshuisvesting vindt plaats op “natuurlijke” momenten, hetgeen momenten van levensduurverlenging c.q. renovatie en/of vervangende nieuwbouw zijn. Schoolbesturen zijn vanzelfsprekend autonoom om ook binnen de financiële mogelijkheden maatregelen te nemen voor het verduurzamen van de eigen schoolgebouwen.

Cofinanciering & TCO

De gemeente heeft een specifieke verantwoordelijkheid als het gaat om de financiering van schoolgebouwen. In de toekomst kan binnen de kaders van de wet- en regelgeving echter sprake zijn van cofinanciering door schoolbesturen in zowel situaties van renovatie als nieuwbouw. Het schoolbestuur kan bijdragen in nieuwbouw vanwege de optimalisering van de exploitatie.

Cofinanciering in de vernieuwing van de huisvesting in het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs is op dit moment nog niet wettelijk toegestaan. Het is echter wel een te verdedigen uitgangspunt voor de vernieuwing van de huisvesting. Op projectniveau kunnen nadere afspraken worden gemaakt tussen de gemeente en de schoolbesturen over het bijdragen in de vernieuwing door de schoolbesturen.

Cofinanciering kan gekoppeld worden aan het ontwikkelen van onderwijshuisvesting op basis van een zogenaamde TCO-benadering (Total Costs of Ownership), waarbij ook schoolbesturen bijdragen aan de vernieuwing van de onderwijshuisvesting en de kosten en baten over de gehele levensduur in kaart worden gebracht. Schoolbesturen ontvangen middelen voor de instandhouding van hun gebouwen. Deze middelen kunnen ook (gedeeltelijk) worden ingezet als investeringen in de onderwijshuisvesting onder voorwaarde dat hiermee er een gunstigere exploitatie ontstaat (lager dan de vergoeding die zij ontvangen). Dit geldt vanzelfsprekend ook voor andere functies die eventueel onderdeel uitmaken van de voorziening. Ook zij kunnen bijdragen om een betere TCO te bereiken.

Met de schoolbesturen zal verder beleid worden ontwikkeld m.b.t. cofinanciering.

5 Onderwijshuisvesting gemeente Sliedrecht

De gemeente Sliedrecht telt circa 26.000 inwoners. De komende 20 jaar zal het aantal inwoners groeien met de komst van de nieuwe wijk in Sliedrecht-Noord. Het is het voornemen hier ook onderwijsvoorzieningen te realiseren zodat hier ook sprake is van thuisnabij onderwijs voor de kinderen van 4 – 12 jaar. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het huidige onderwijsveld, dat wordt gevormd door basisonderwijs, speciaal en voortgezet speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs in Sliedrecht.

Op dit moment vindt vernieuwing plaats van de basisschool PWA Valkweg en OBS De Wilgen. Op de huidige locatie van OBS De Wilgen wordt een nieuwe voorziening gerealiseerd voor onderwijs, kinderopvang, een sporthal en andere maatschappelijke functies. OBS De Wilgen en PWA Valkweg gaan het basisonderwijs in dit IKC aanbieden. Hiernaast is er in het nieuwe IKC keuze tussen kinderopvang van Partou en van Wasko. Deze vernieuwde locatie in Sliedrecht-Oost zal een waardevolle toevoeging zijn voor de gemeenschap en de buurt. De locatie PWA Waalslaan is per juli 2025 uitgebreid.

Een aantal scholen vraagt aanpassingen in de onderwijshuisvesting die in dit IHP vorm gaan krijgen. Een paar scholen kampen met ruimtetekort en/of een technisch en functioneel gedateerd gebouw (zo is onder andere bij de Johannes Calvijnschool uit metingen naar voren gekomen dat het binnenklimaat te wensen over laat en dat verbetering noodzakelijk is). De bouwjaren van de scholen in Sliedrecht lopen ook vrij uiteen. Zo is de CBS Oranje-Nassau gebouwd in 1930 (en gerenoveerd in 2008) terwijl in Baanboek-West een scholencomplex staat uit 2016 waarin de Anne de Vriesschool (basisonderwijs) en SO Bleyburgh zijn gehuisvest. De gemiddelde leeftijd van de schoolgebouwen in Sliedrecht is 36 jaar.

Zonder vernieuwing zal het kwaliteitsniveau van een aantal schoolgebouwen verder afnemen. Het is daarom belangrijk om een planmatige- en integrale aanpak te hanteren om stapsgewijs de verouderde gebouwen te vernieuwen. De gemeente streeft ernaar om deze geleidelijke vernieuwing de komende jaren verder te ontwikkelen.

5.1 Onderwijsinfrastructuur gemeente Sliedrecht

De gemeente Sliedrecht heeft een pluriform en breed onderwijsaanbod verspreid over de gemeente. Dit betreft onder andere primair onderwijs, speciaal en voortgezet speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs.

Onderwijsveld

In het primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs in Sliedrecht is er sprake van 12 scholen:

- 7 basisscholen
- 1 School voor speciaal basisonderwijs (SBO)
- 2 (V)SO scholen
- 2 VO-scholen

Deze scholen zijn gehuisvest op 10 locaties. Een aantal scholen zijn gehuisvest op twee locaties, waaronder de Anne de Vriesschool en SO Bleyburgh in Baanhoek West, de Anne De Vriesschool en OBS Roald Dahl aan de Deltalaan, het VSO Bleyburgh en het Griendencollege en SBO De Akker en ZML De Rank.

De scholen worden bestuurd en beheerd door vijf schoolbesturen:

- Stichting Christelijk Onderwijs Papendrecht en Sliedrecht (SCOPS)
 1. Anne de Vriesschool Baanhoek
 2. Anne de Vriesschool Deltalaan
 3. CBS Oranje-Nassau
 4. CBS Prins Willem-Alexander Waalslaan
 5. CBS Prins Willem-Alexander Valkweg

- Openbaar Primair Onderwijs Papendrecht en Sliedrecht (OPOPS)
 1. OBS Roald Dahl
 2. OBS Henri Dunant
 3. OBS De Wilgen
- Specialisten in Passend Onderwijs (SPON)
 1. SO Bleyburgh Baanhoek
 2. VSO Bleyburgh locatie Griendencollege
 3. Griendencollege
 4. Praktijkschool De Sprong
- Stichting Reformatorisch Speciaal Onderwijs Randstad
 1. SBO De Akker
 2. ZML De Rank
- Johannes Calvijn (eigen bestuur)
 1. Johannes Calvijnschool

SCOPS bestuurt en beheert de meeste scholen in Sliedrecht (5), gevolgd door SPON (4) en OPOPS (3). De overige schoolbesturen besturen in Sliedrecht één of twee scholen. Een aantal van deze schoolbesturen heeft ook in andere gemeenten scholen.

Hoewel alle locaties in het SO en VSO als zelfstandige scholen functioneren, is er sprake van hoofdlocaties en dislocaties. Deze scholen hebben van Rijksweg eenzelfde zogenaamd brinnummer (bekostigingsnummer).

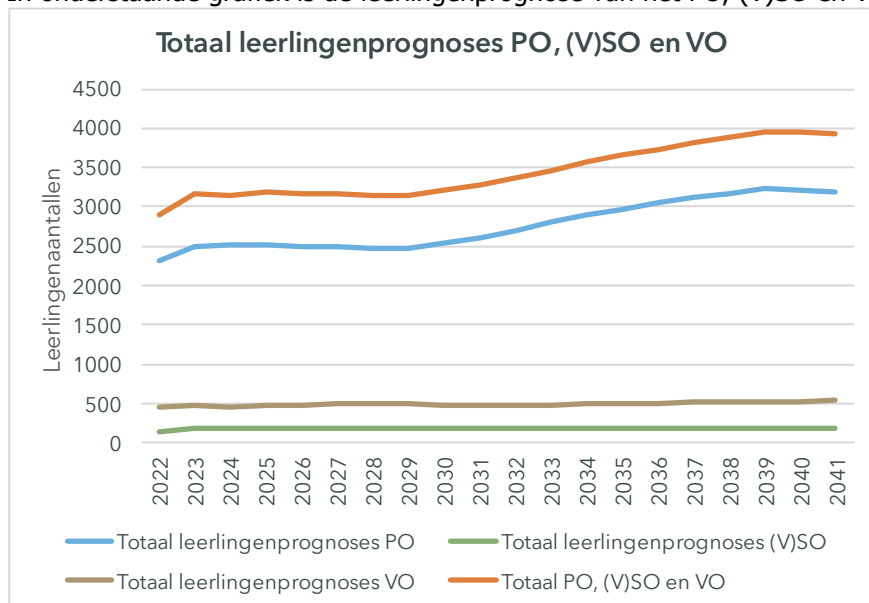
Het voortgezet onderwijs wordt vormgegeven door praktijkschool De Sprong en het Griendencollege. Het onderwijsaanbod varieert van praktijkonderwijs, vmbo tot en met mavo. Het bevoegd gezag bestuurt en beheert ook het SO en VSO van de Bleyburgh.

5.2 Leerlingenprognoses en ruimtebehoefte totaal

In december 2024 heeft PVG voor de gemeente Sliedrecht leerlingenprognoses voor de periode 2024 – 2041 opgesteld en vertaald in de ruimtebehoefte. Deze leerlingenprognoses zijn vastgesteld in het besturenoverleg LEA (Lokaal Educatieve Agenda) door de schoolbesturen en wethouder Cees Paas. In deze leerlingenprognoses is rekening gehouden met de woningbouwplannen in Sliedrecht-Noord. In de leerlingenprognoses is PVG uitgegaan van het meest recente masterplan Sliedrecht-Noord.

Leerlingenprognoses

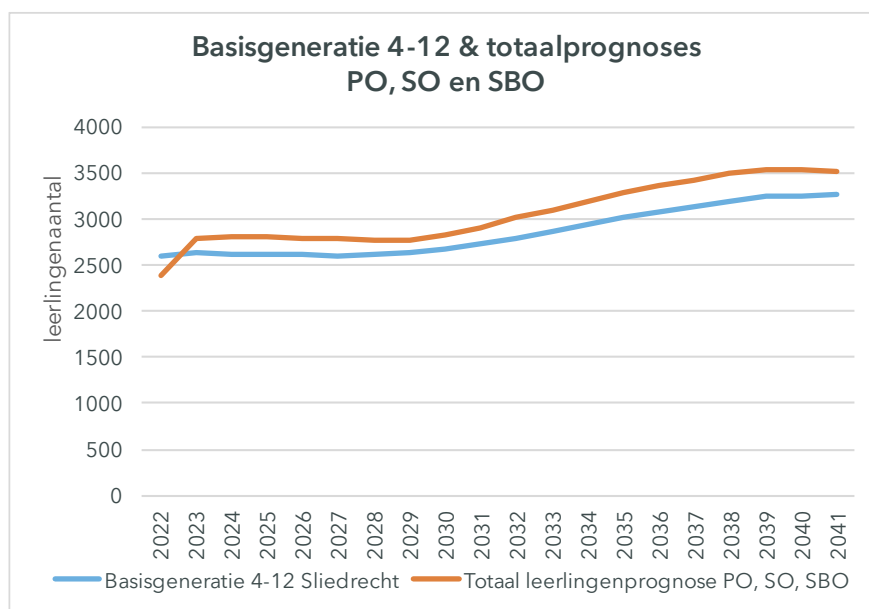
In onderstaande grafiek is de leerlingenprognose van het PO, (V)SO en VO in beeld gebracht.

Te zien is dat op basis van de huidige informatie het leerlingenaantal relatief stabiel blijft en daarna langzaam groeit tot ca. 4.000 leerlingen. Het totaal aantal leerlingen in Sliedrecht ligt de komende jaren tussen de 3.000 en 3.500 leerlingen. Hierin is rekening gehouden met de ontwikkeling van Sliedrecht Noord.

De leerlingenprognose voor het PO (de basisscholen) is weergegeven in de blauwe lijn, de totale prognose van het VO (Griendencollege en De Sprong) in de bruine lijn, en het (V)SO (SO en VSO Bleyburg) in de groene lijn. De oranje lijn geeft het totaal van bovengenoemde weer.

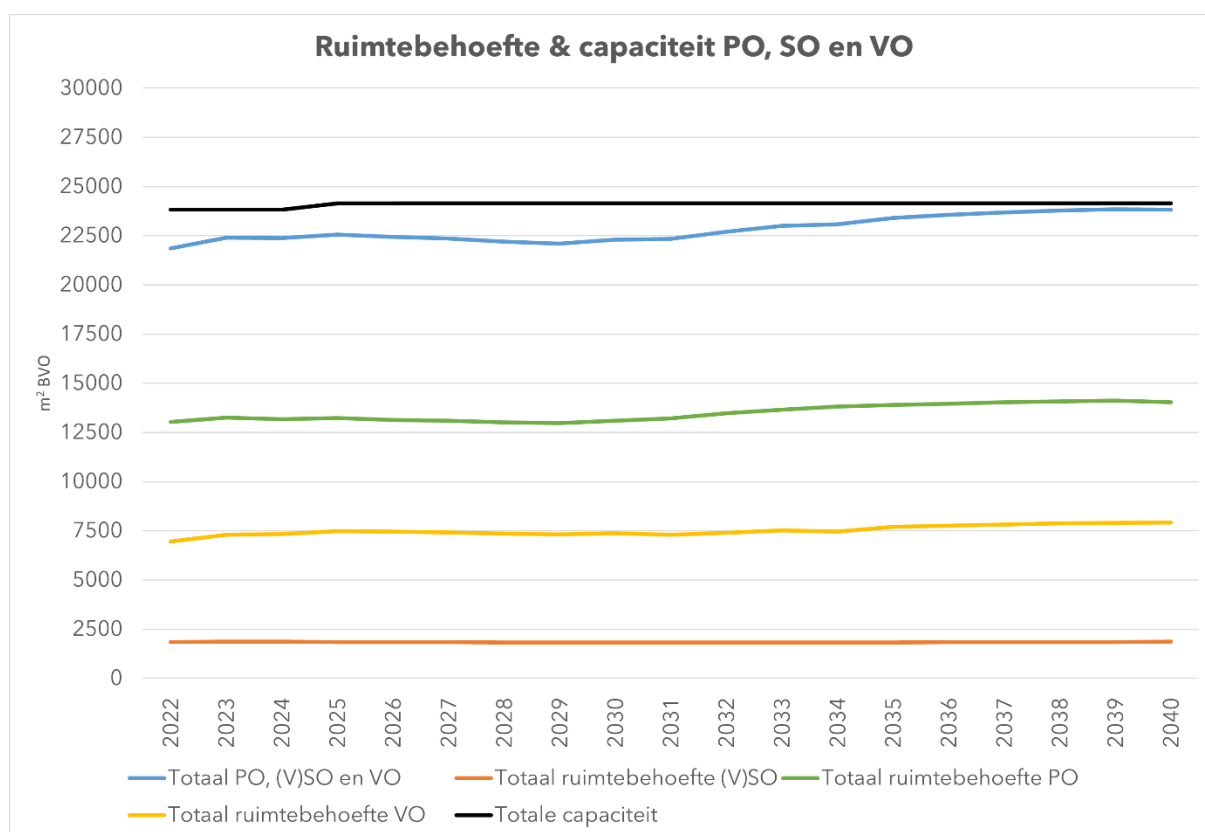
Wanneer verder ingezoomd wordt op de leerlingenprognoses en gekeken wordt naar de basisgeneratie 4 – 12-jarigen (het totaal aantal kinderen in de leeftijd 4 – 12 jaar die aangewezen zijn op basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs) dan is in onderstaande grafiek te zien dat het aantal kinderen in de basisgeneratie nagenoeg overeenkomt met de leerlingenprognose in het PO en SO. De leerlingenprognose komt iets hoger uit, dit betekent dat er meer leerlingen van buiten Sliedrecht naar Sliedrecht komen dan er woonachtig zijn.

Ruimtebehoefte

In onderstaande grafiek is de leerlingenprognose vertaald naar de ruimtebehoefte. De huidige totale capaciteit bedraagt circa 25.000 m² BVO (zwarte lijn), de ruimtebehoefte op basis van bovenstaande leerlingenprognoses is circa 22.500 m² BVO de komende jaren (blauwe lijn). Hierbij is voor nog niet voltooide projecten uitgegaan van de huidige m². Op gemeenteniveau is dus sprake van voldoende normatieve onderwijscapaciteit. De normatieve overcapaciteit bedraagt circa 2.500 m² BVO. In de overige lijnen is de ruimtebehoefte van de onderwijssoorten weergegeven:

- Ruimtebehoefte PO circa 14.500 m² BVO
- Ruimtebehoefte (V)SO circa 2.500 m² BVO
- Ruimtebehoefte VO circa 7.500 m² BVO

5.3 Leerlingenprognoses en ruimtebehoefte scholen

5.3.1 Anne de Vriesschool

De leerlingaantallen van de beide locaties van de Anne de Vriesschool, bevoegd gezag SCOPS, zijn in de 1 oktober cijfers en in de leerlingprognoses samen geteld. De school ziet beide locaties als één, waar dezelfde identiteit en methodes worden aangehouden.

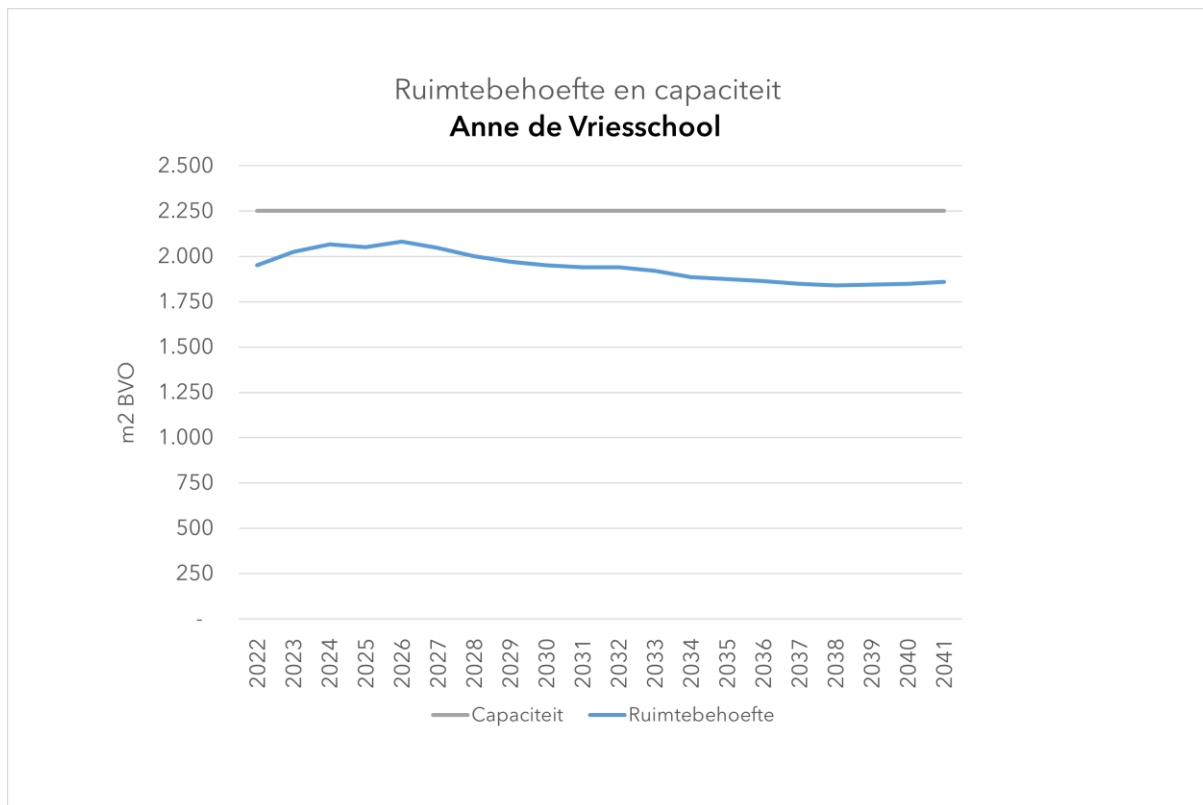
De school heeft een christelijke identiteit en is van mening dat een kind pas prettig kan leren als er een veilige leeromgeving is. Er wordt adaptief onderwijs geboden, met de achterliggende gedachte dat de kinderen zich dan op hun eigen tempo kunnen ontwikkelen. In de praktijk wordt er gekeken naar de onderwijsbehoefte van elke leerling, daarbij zal het ene kind extra uitleg nodig hebben en het andere kind juist extra uitdaging.

De Anne de Vriesschool locatie Baanhoek-West is gevestigd in het westen van Sliedrecht. Op de locatie Baanhoek West heeft de school 1.018 m² BVO exclusief noodlokalen en kinderopvang. Hier is sprake van ondercapaciteit. Deze noodlokalen worden momenteel gebruikt door SO Bleyburgh, waardoor de Anne de Vries in pandig meer ruimte heeft. De Anne de Vries is samen met SO Bleyburgh gehuisvest in een vrij nieuw gebouw uit 2016. Kinderopvang wordt aangeboden door Partou Kinderopvang.

De Anne de Vriesschool locatie Deltalaan is ook gevestigd in het westen van Sliedrecht. In het gezamenlijke onderwijsgebouw met OBS Roald Dahl heeft de school een BVO van 1.234 m² exclusief kinderopvang. Hier is sprake van ondercapaciteit. De zogenoemde 'wissellokalen' in het gebouw worden door OBS Roald Dahl gebruikt. Het gebouw dateert uit 2014. Kinderopvang wordt georganiseerd door Partou Kinderopvang.

In de leerlingenprognose blijft de Anne de Vries stabiel. De leerlingenprognose is gebaseerd op de leerlingentelling op 1 oktober 2024 (laatste teldatum). Het werkelijk aantal leerlingen dat op de school onderwijs volgt op de teldatum 1 oktober 2024 is 371 leerlingen.

De ruimtebehoefte in de grafiek is berekend op basis van de leerlingprognoses.

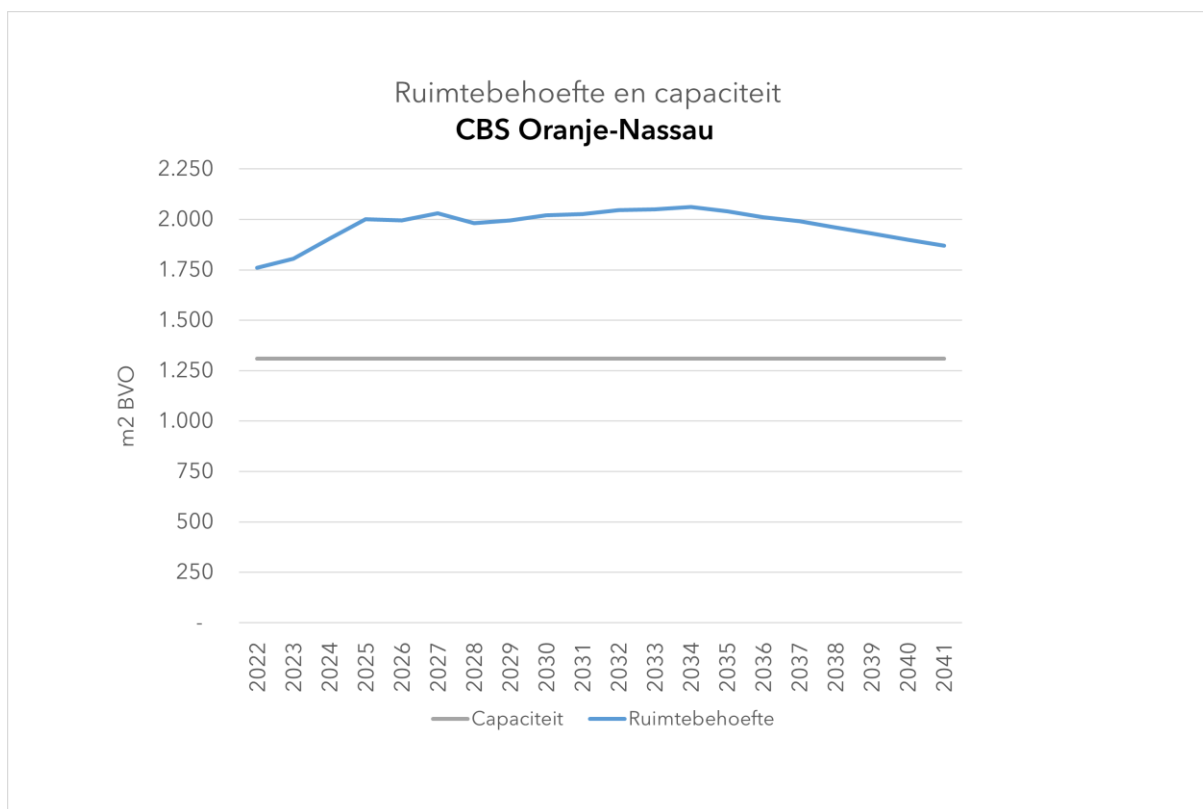

5.3.2 CBS Oranje-Nassau

CBS Oranje-Nassau, bevoegd gezag SCOPS, is gevestigd in het centrum van Sliedrecht. De school telt 339 leerlingen en heeft een BVO van 1.309 m² exclusief kinderopvang. De school is gehuisvest in een gebouw uit 1930, maar heeft een renovatie in 2008 gehad. Kinderopvang wordt georganiseerd door Wasko.

De school heeft een christelijke identiteit en heeft de slogan "Ieder kind is een belofte!". Bij de Oranje-Nassau leren kinderen omgaan met het "uniek" zijn, met hun karaktereigenschappen en hun talenten. Er wordt nagestreefd dat ieder kind gelukkig is en dat het gewaardeerd wordt om wie het is.

In de leerlingenprognose is sprake van een stabilisatie c.q. lichte stijging de komende jaren. De leerlingenprognose is gebaseerd op de leerlingentelling op 1 oktober 2024 (laatste teldatum). Het werkelijk aantal leerlingen dat op de school onderwijs volgt op de teldatum 1 oktober 2024 is 339 leerlingen.

De ruimtebehoefte in de grafiek is berekend op basis van de leerlingprognoses.

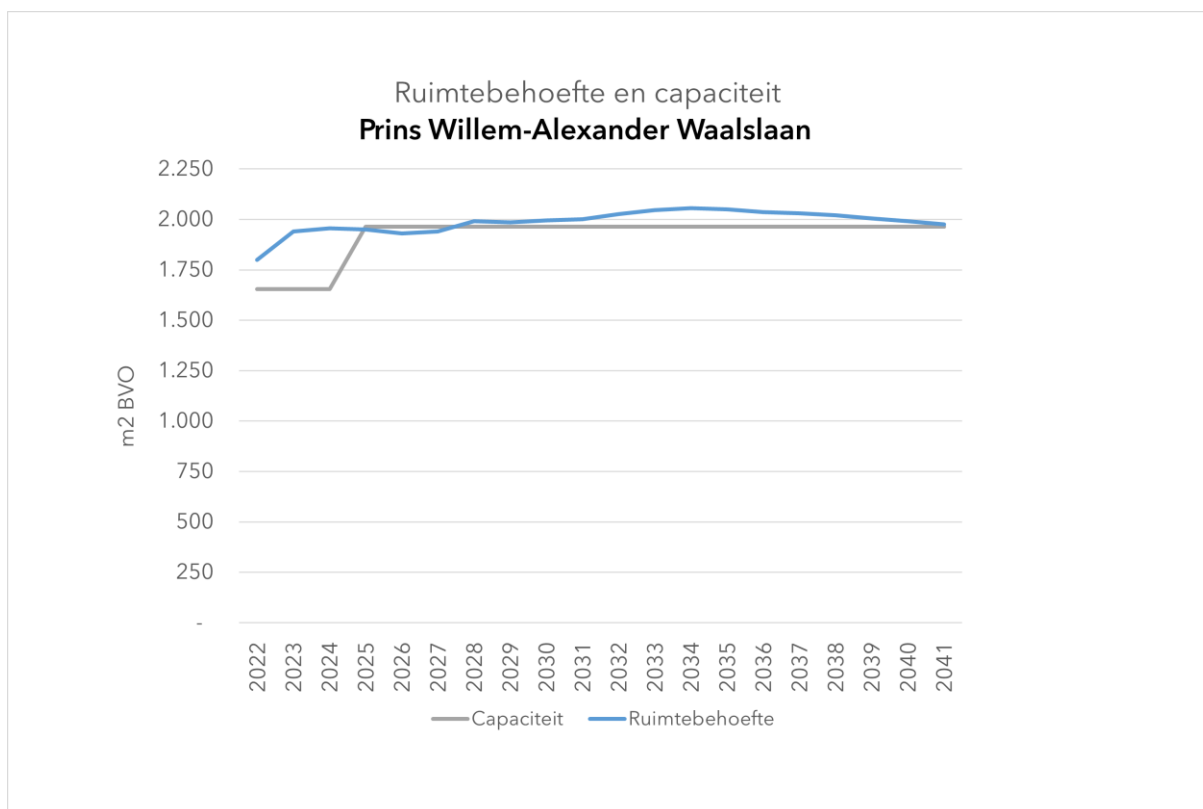
De Oranje-Nassauschool heeft een capaciteitstekort. De huidige capaciteit is onvoldoende voor het aantal leerlingen. Het capaciteitstekort wordt nu opgelost door het gebruik van ruimten in de voormalige Groen van Prinsterer school. Dit is echter een tijdelijke situatie. Er loopt een parallel proces om een permanente oplossing te vinden.

5.3.3 CBS Prins Willem-Alexander Waalslaan

CBS Prins Willem-Alexander locatie Waalslaan, bevoegd gezag SCOPS, is gevestigd aan de oostelijke kant van Sliedrecht en is gebouwd in 1965. De school telt 349 leerlingen. De school had een BVO van 1.654 m², na de uitbreiding is dat verhoogd naar 1.918 m². Peuteropvang wordt georganiseerd door Partou Kinderopvang.

De school heeft een christelijke identiteit en hun motto is "Een bijzondere basis, in een wereld van verschil." De kinderen ontwikkelen hier een stevige basis waarbij veel aandacht is voor de verschillen tussen hen. De school wil bijdragen aan het opgroeien van de kinderen tot verantwoordelijke wereldburgers.

In de leerlingenprognose is sprake van een stabilisatie c.q. lichte stijging. De leerlingenprognose is gebaseerd op de leerlingentelling op 1 oktober 2024 (laatste teldatum). Het werkelijk aantal leerlingen dat op de school onderwijs volgt op de teldatum 1 oktober 2024 is 349 leerlingen.

De ruimtebehoefte in de grafiek is berekend op basis van de leerlingprognoses.

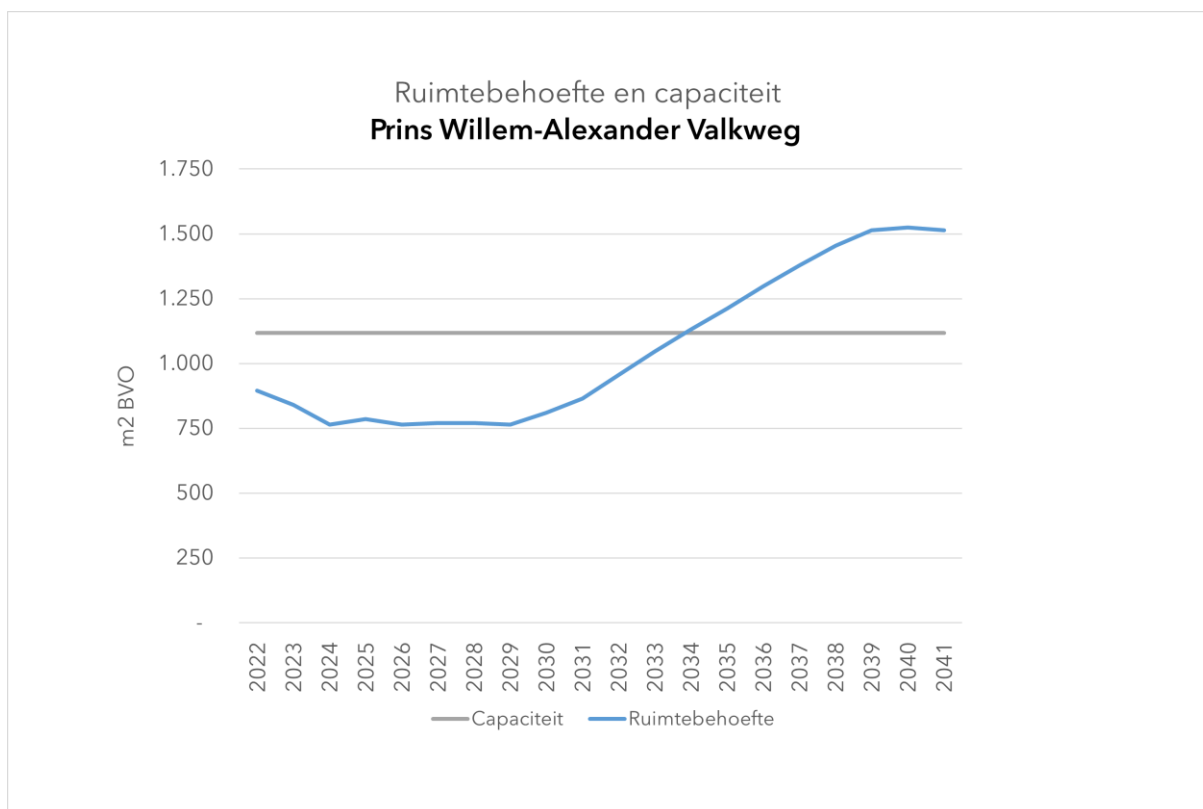
De locatie PWA Waalslaan had een normatief ruimtetekort. De ruimtebehoefte is circa 2.000 m² BVO. De school kwam normatief circa 300 m² BVO tekort. De locatie is echter uitgebreid (besluitvorming in het kader van het vorige IHP) naar 1918 m² BVO exclusief kinderopvang, waarmee dit ruimtetekort wordt opgevangen.

5.3.4 CBS Prins Willem-Alexander Valkweg

CBS Prins Willem-Alexander locatie Valkweg, bevoegd gezag SCOPS, is gevestigd in het oosten van Sliedrecht en telt 152 leerlingen. De school is gebouwd in 1970 en heeft een BVO van 1.118 m² exclusief kinderopvang. Kinderopvang wordt georganiseerd door Partou Kinderopvang. Op de locatie PWA Valkweg is ook Buitenschoolse Opvang (BSO) van Partou beschikbaar.

De school heeft een christelijke identiteit en heeft verder dezelfde eigenschappen als CBS Prins Willem-Alexander Waalslaan.

In de leerlingenprognose is sprake van een stabilisatie c.q. groei de komende jaren. De leerlingenprognose is gebaseerd op de leerlingentelling op 1 oktober 2024 (laatste teldatum). Het werkelijk aantal leerlingen dat op de school onderwijs volgt op de teldatum 1 oktober 2024 is 152 leerlingen.

De ruimtebehoefte in de grafiek is berekend op basis van de leerlingprognoses.

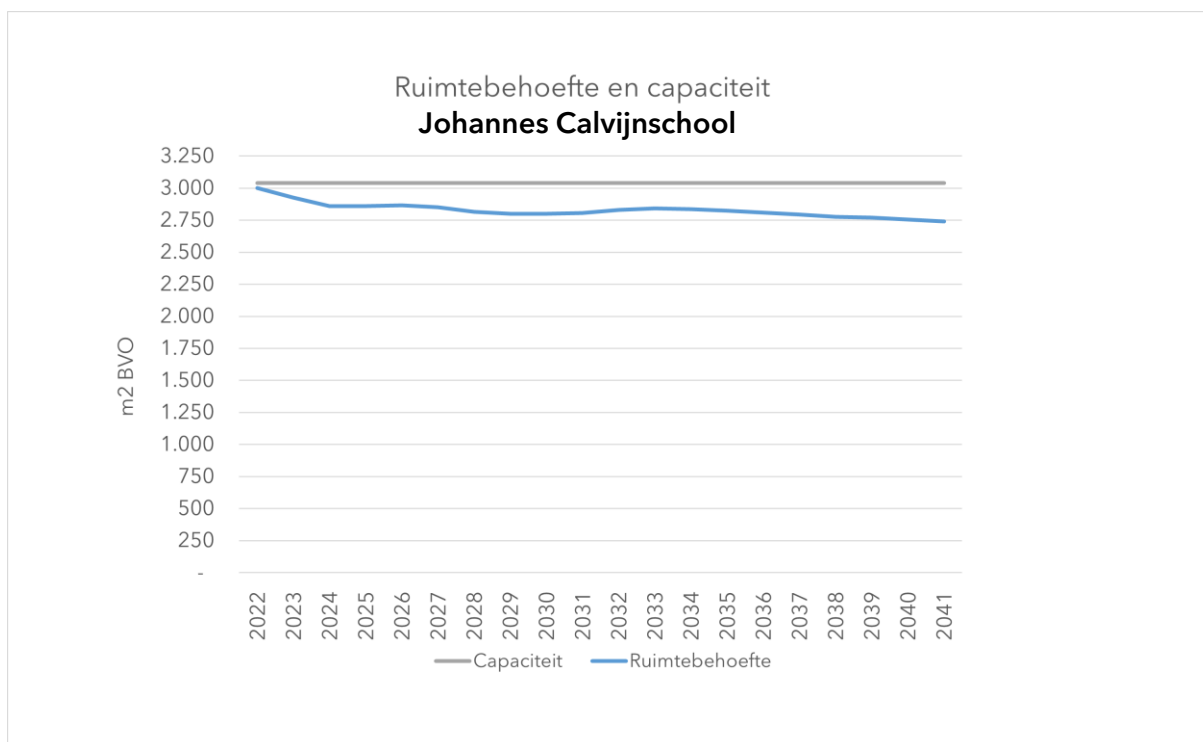
De locatie PWA Valkweg heeft voldoende capaciteit. De locatie krijgt vervangende nieuwbouw en wordt dan passend gemaakt voor het aantal leerlingen in de toekomst (besluitvorming in het kader van het vorige IHP).

5.3.5 Johannes Calvijnsschool

De Johannes Calvijnsschool is gevestigd in het centrum van Sliedrecht en is gebouwd in 1973 en vervolgens steeds weer uitgebreid als gevolg van de groei van de school (laatstelijk in 2019). De school telt 529 leerlingen. De school heeft een BVO van 3.041 m² exclusief kinderopvang.

De school heeft een christelijk reformatische identiteit. Het motto van de Johannes Calvijnsschool is "Vanuit Gods Woord Gericht op ieder kind". Kinderopvang wordt georganiseerd door Partou Kinderopvang.

In de leerlingenprognose is sprake van een stabiele lijn. De leerlingenprognose is gebaseerd op de leerlingentelling op 1 oktober 2024 (laatste teldatum). Het werkelijk aantal leerlingen dat op de school onderwijs volgt op de teldatum 1 oktober 2024 is 529 leerlingen.

De ruimtebehoefte in de grafiek is berekend op basis van de leerlingprognoses.

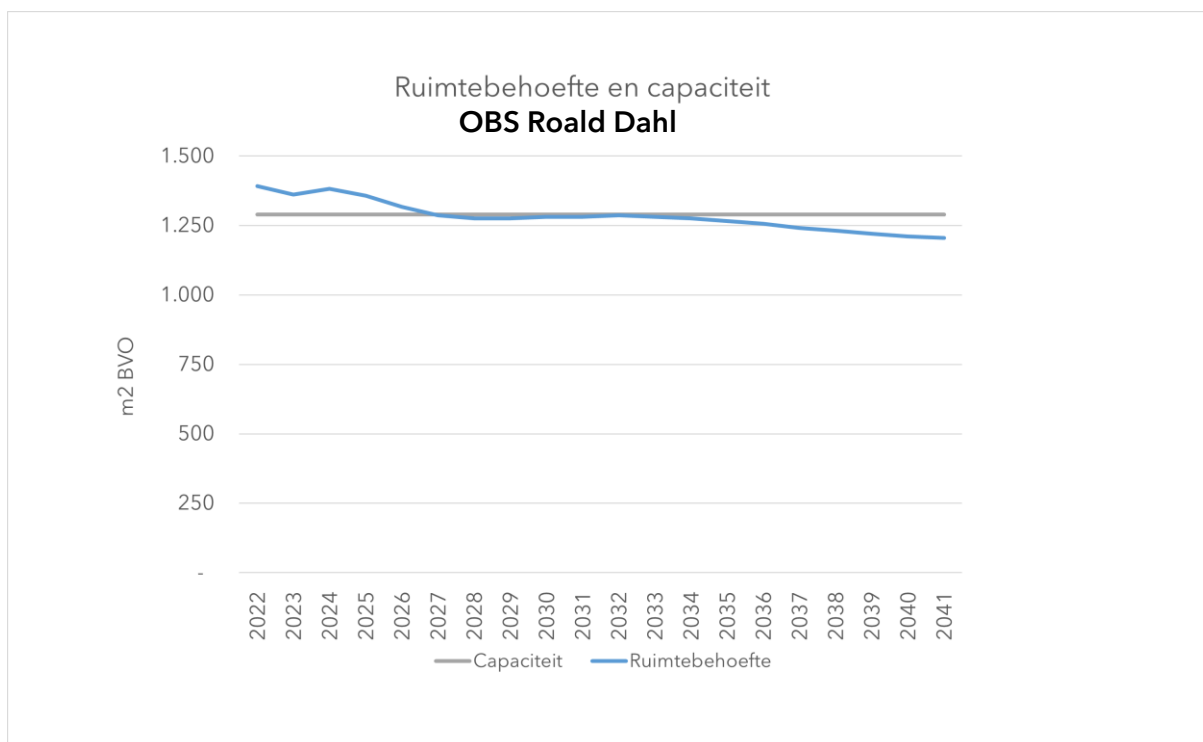
De huisvesting voor de Johannes Calvijnschool is passend voor het aantal leerlingen. De ruimtebehoefte ligt beneden de beschikbare capaciteit van de school. Het is het voornemen de school levensduurverlengend te renoveren.

5.3.6 OBS Roald Dahl

OBS Roald Dahl, bevoegd gezag OPOPS, is gevestigd aan de westelijke kant van Sliedrecht en is gebouwd in 2014. De school telt 235 leerlingen. De school heeft een BVO van 1.289 m² exclusief kinderopvang. De school is samen met de Anne de Vriesschool, locatie Deltalaan gehuisvest in een vrij nieuw gebouw. Kinderopvang wordt georganiseerd door Wasko Kinderopvang.

De Roald Dahl is een openbare basisschool. Zij profileert zich als literaire basisschool. Elke maand is er een nieuw (lees)thema waar in alle groepen aan gewerkt wordt, om lezen te stimuleren.

In de leerlingenprognose is sprake van een lichte stijging de komende jaren, waarna sprake zal zijn van een lichte daling. De leerlingenprognose is gebaseerd op de leerlingentelling op 1 oktober 2024 (laatste teldatum). Het werkelijk aantal leerlingen dat op de school onderwijs volgt op de teldatum 1 oktober 2024 is 235 leerlingen.

De ruimtebehoefte in de grafiek is berekend op basis van de leerlingprognoses.

De huisvesting voor OBS Roald Dahl is passend voor het aantal leerlingen. De ruimtebehoefte ligt net beneden de beschikbare capaciteit van de school.

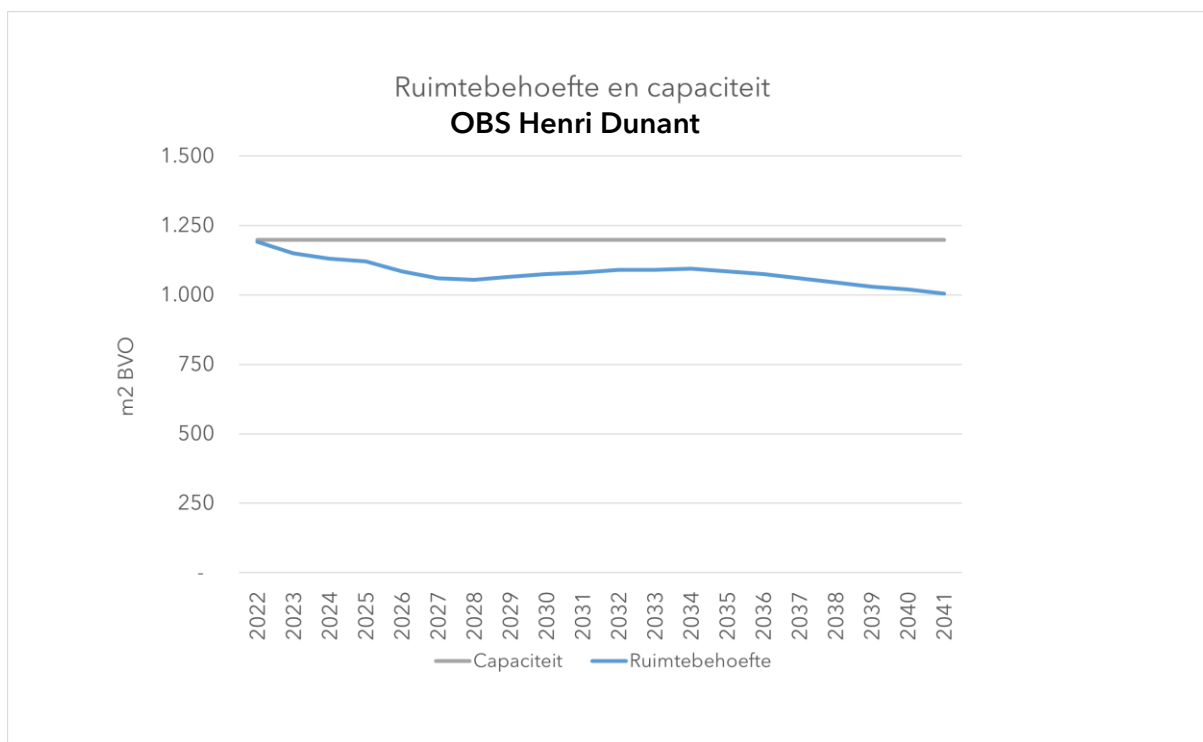
OBS Roald Dahl is gehuisvest samen met de Anne de Vriesschool aan de Deltalaan. In dit gebouw is sprake van twee zogenaamde wissellokalen die mede vanwege het feit dat de Anne de Vriesschool op deze locatie overcapaciteit heeft, ingezet kunnen worden voor de Roald Dahlschool.

5.3.7 OBS Henri Dunant

De OBS Henri Dunant, bevoegd gezag OPOPS, is gevestigd in het centrum van Sliedrecht en is gebouwd in 1992. De school telt 185 leerlingen. De school heeft een BVO van 1.199 m² exclusief kinderopvang. Kinderopvang wordt georganiseerd door Wasko Kinderopvang.

De Henri Dunant is een openbare basisschool met als motto "het kompas voor jouw reis door de basisschool". Belangrijke begrippen die op de school een belangrijke plaats innemen zijn enthousiasme, waardevol en ontwikkeling.

In de leerlingenprognose is sprake van een lichte daling c.q. stabilisering. De leerlingenprognose is gebaseerd op de leerlingentelling op 1 oktober 2024 (laatste teldatum). Het werkelijk aantal leerlingen dat op de school onderwijs volgt op de teldatum 1 oktober 2024 is 185 leerlingen.

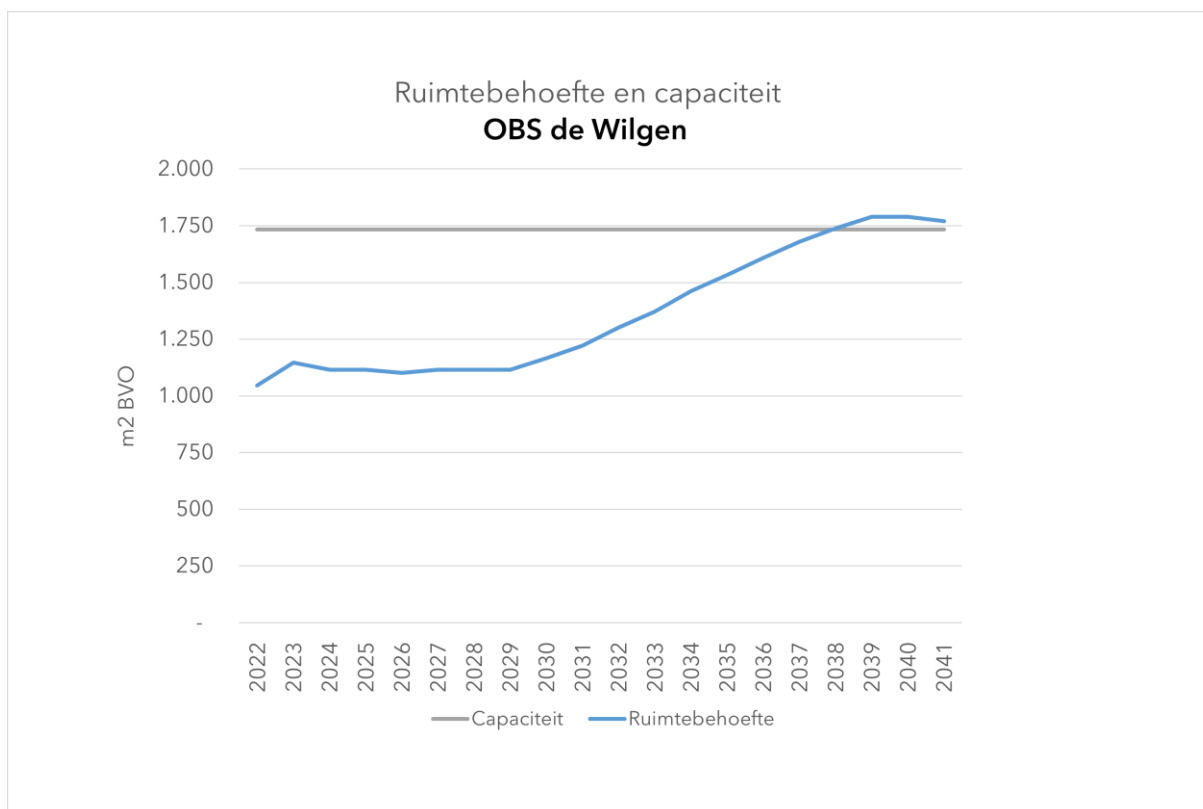
De ruimtebehoefte in de grafiek is berekend op basis van de leerlingprognoses. De OBS Henri Dunant heeft passende huisvesting, de capaciteit is voldoende voor het aantal leerlingen nu en in de toekomst.

5.3.8 OBS De Wilgen

Basisschool OBS De Wilgen, bevoegd gezag OPOPS, is gevestigd aan de oostelijke kant van Sliedrecht. De school telt 182 leerlingen en heeft een BVO van 1.733 m² exclusief kinderopvang. De school dateert uit 1970. Kinderopvang wordt georganiseerd door Wasko Kinderopvang.

Het is een openbare basisschool, met als motto "er is zo veel meer te geven aan een kind... dan alleen onderwijs". Elke maand is er een nieuw (lees)thema waar in alle groepen aan gewerkt wordt, om lezen te stimuleren.

In de leerlingenprognose is sprake van een lichte stijging waarna sprake zal zijn van een stabilisering. De leerlingenprognose is gebaseerd op de leerlingentelling op 1 oktober 2024 (laatste teldatum). Het werkelijk aantal leerlingen dat op de school onderwijs volgt op de teldatum 1 oktober 2024 is 182 leerlingen.

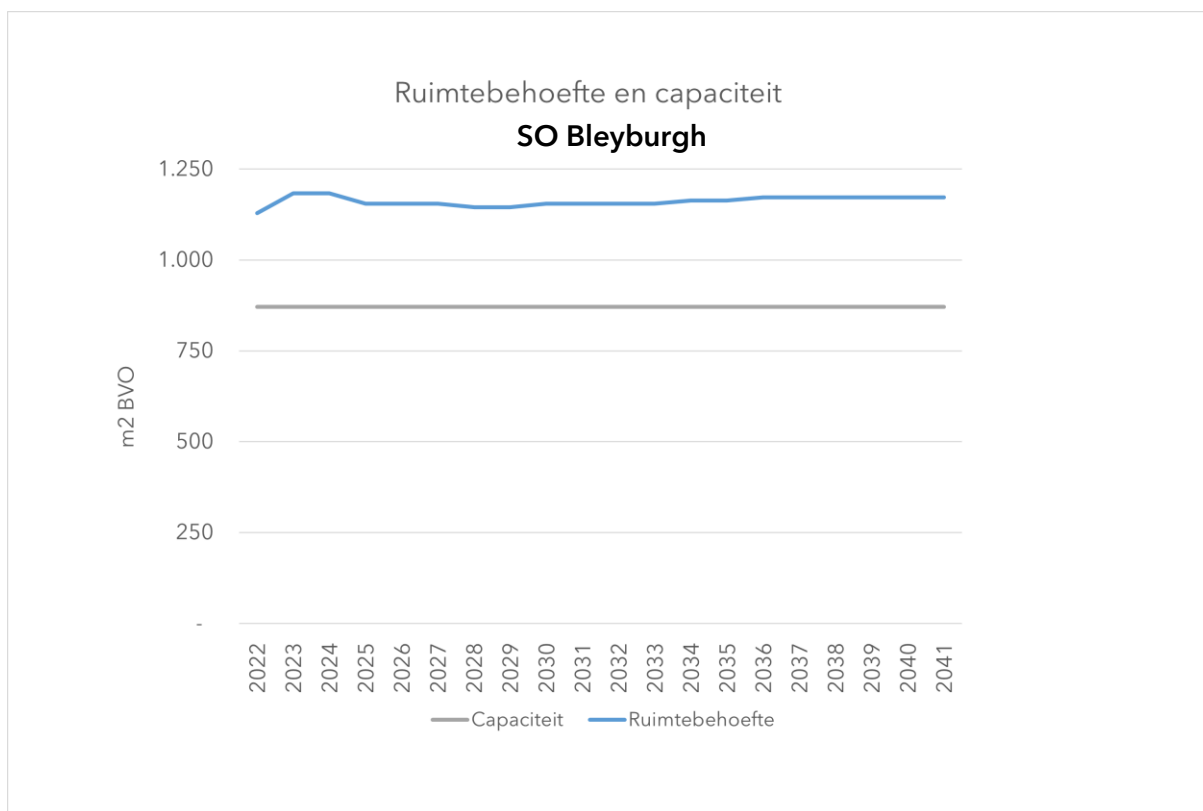
In de grafiek is ook de ruimtebehoefte van OBS De Wilgen weergegeven en afgezet tegen de huidige beschikbare capaciteit. OBS De Wilgen heeft voldoende capaciteit. De locatie krijgt vervangende nieuwbouw en wordt dan passend gemaakt voor het aantal leerlingen in de toekomst. Van de huidige overcapaciteit zal dan geen sprake meer zijn.

5.3.9 SO Bleyburgh (Baanhoek West)

SO Bleyburgh (locatie Baanhoek West), bevoegd gezag SPON, is gevestigd aan de westelijke kant van Sliedrecht. De school telt 80 leerlingen. De groepen zijn onderverdeeld in drie categorieën, namelijk: regulier SO ZML, anti-structuurgroepen en een SO+ groep. De school is gebouwd in 2016 en heeft een BVO van 871 m², exclusief noodlokalen. De school is samen met de Anne de Vriesschool, locatie Baanhoek West gehuisvest in één gebouw.

De school biedt speciaal onderwijs aan met als motto "Zo zelfstandig als ik kan de wereld in". De leerling wordt centraal gezet en de leerstof wordt afgestemd op hun interesses en mogelijkheden.

In de leerlingenprognose is sprake van een stabiele lijn. De leerlingenprognose is gebaseerd op de leerlingentelling op 1 oktober 2024 (laatste teldatum). Het werkelijk aantal leerlingen dat op de school onderwijs volgt op de teldatum 1 oktober 2024 is 80 leerlingen.

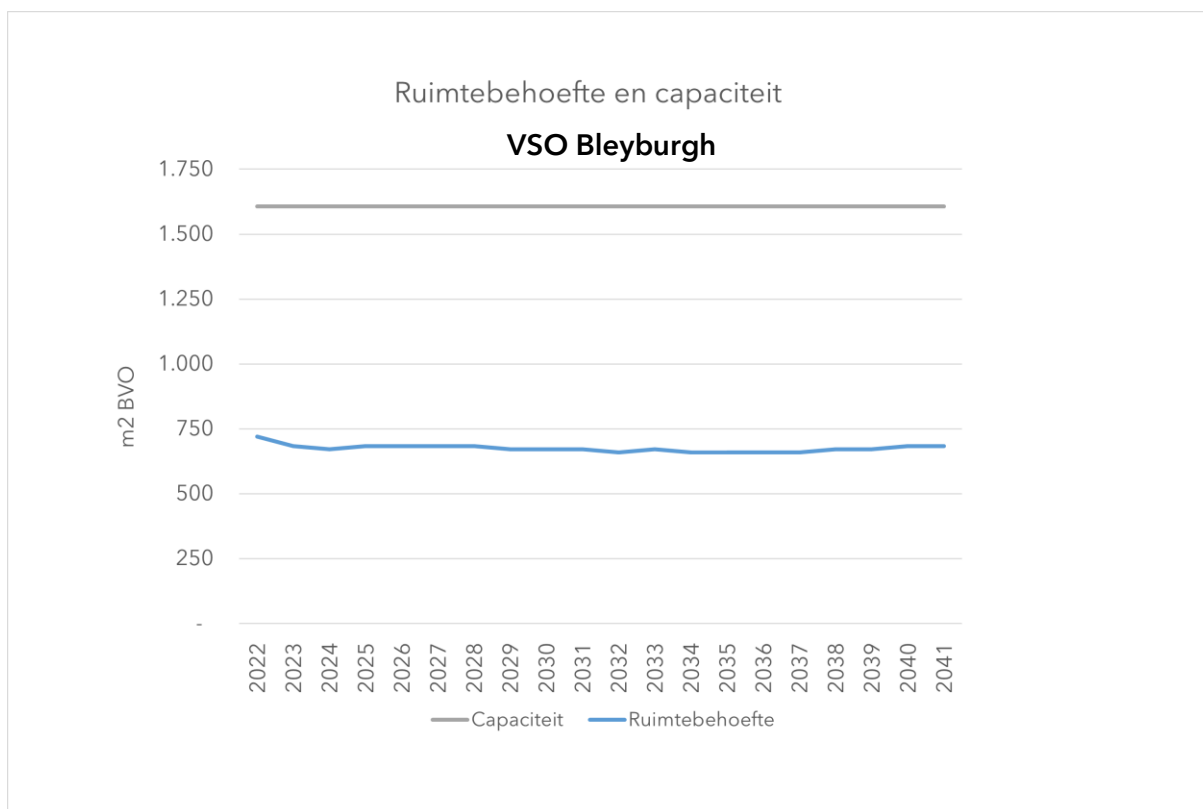
In de grafiek is de ruimtebehoefte van SO Bleyburgh weergegeven. De ruimtebehoefte in de tabel is berekend op basis van de leerlingprognoses. De SO Bleyburgh heeft onvoldoende normatieve ruimte in de locatie Baanhoek West. De beschikbare capaciteit is onvoldoende voor het aantal leerlingen nu en in de toekomst. Dit wordt nu opgelost door twee noodlokalen die de capaciteit verhogen met 298 m². In de ruimtebehoefteberekening is de volledige vaste voet van 370 m² BVO meegenomen.

5.3.10 VSO Bleyburgh (locatie Griendencollege)

VSO Bleyburgh (Griendencollege), bevoegd gezag SPON, is gevestigd in het centrum van Sliedrecht. De school telt 55 leerlingen gegroepeerd naar leeftijd en uitstroombestemming. Het gebouw van VSO Bleyburgh is gebouwd in 1980. De school heeft een BVO van 1.606 m².

De school biedt voortgezet speciaal onderwijs met als motto "Zo zelfstandig als ik kan de wereld in". Binnen het onderwijs wordt er veel aandacht besteed aan verschillende leergebieden en is er ook aandacht om de leerlingen de geleerde theorie in de praktijk toe te passen. Er wordt gefocust op de ontwikkeling van kennis en vaardigheden en sociale-communicatieve en emotionele vaardigheden.

In de leerlingenprognose is sprake van een stabilisering van het leerlingenaantal de komende jaren. De leerlingenprognose is gebaseerd op de leerlingentelling op 1 oktober 2024 (laatste teldatum). Het werkelijk aantal leerlingen dat op de school onderwijs volgt op de teldatum 1 oktober 2024 is 55 leerlingen.

In de grafiek is de ruimtebehoefte van VSO Bleyburgh weergegeven. De ruimtebehoefte in de tabel is berekend op basis van de leerlingprognoses. In de ruimtebehoefteberekening zoals opgesteld door PVG is de vaste voet ter hoogte van 370 m² BVO volledig meegenomen in de berekening van SO Bleyburgh. Voor het VSO is deze vaste voet niet meegenomen.

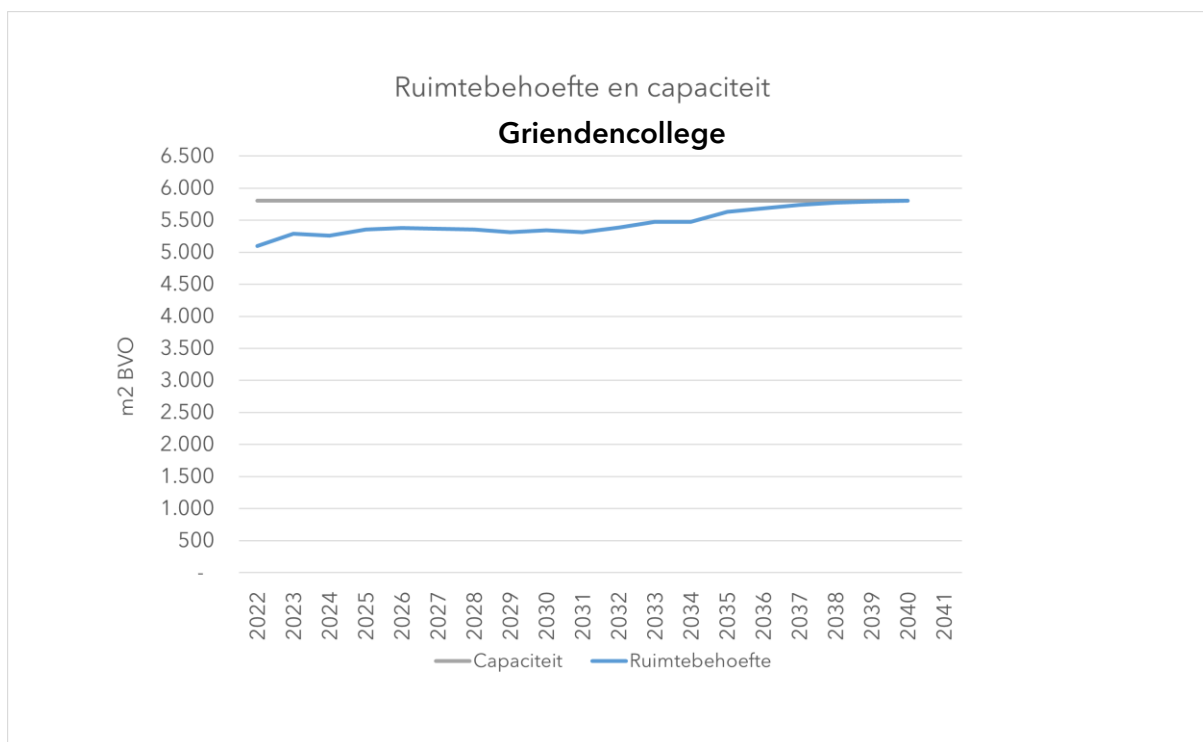
De VSO Bleyburgh heeft voldoende normatieve ruimte in het Griendencollege. De beschikbare capaciteit is normatief meer dan voldoende voor het aantal leerlingen nu en in de toekomst.

5.3.11 Griendencollege

Het Griendencollege, bevoegd gezag SPON, is gevestigd in het centrum van Sliedrecht. De school heeft 356 leerlingen en biedt praktijkgericht VMBO en MAVO aan. De school heeft een BVO van 5.806 m² en is gehuisvest in een gebouw uit 1980.

"Samen werken aan jouw toekomst!" is de missie van de school. De leerlingen krijgen veel begeleiding en worden goed voorbereid op het vervolgonderwijs, hun loopbaan en hun rol in de samenleving.

In de leerlingenprognose is sprake van een lichte groei c.q. stabilisering van de leerlingenaantallen de komende jaren. De leerlingenprognose is gebaseerd op de leerlingentelling op 1 oktober 2022 (laatste teldatum). Het werkelijk aantal leerlingen dat op de school onderwijs volgt op de teldatum 1 oktober 2024 is 356 leerlingen.

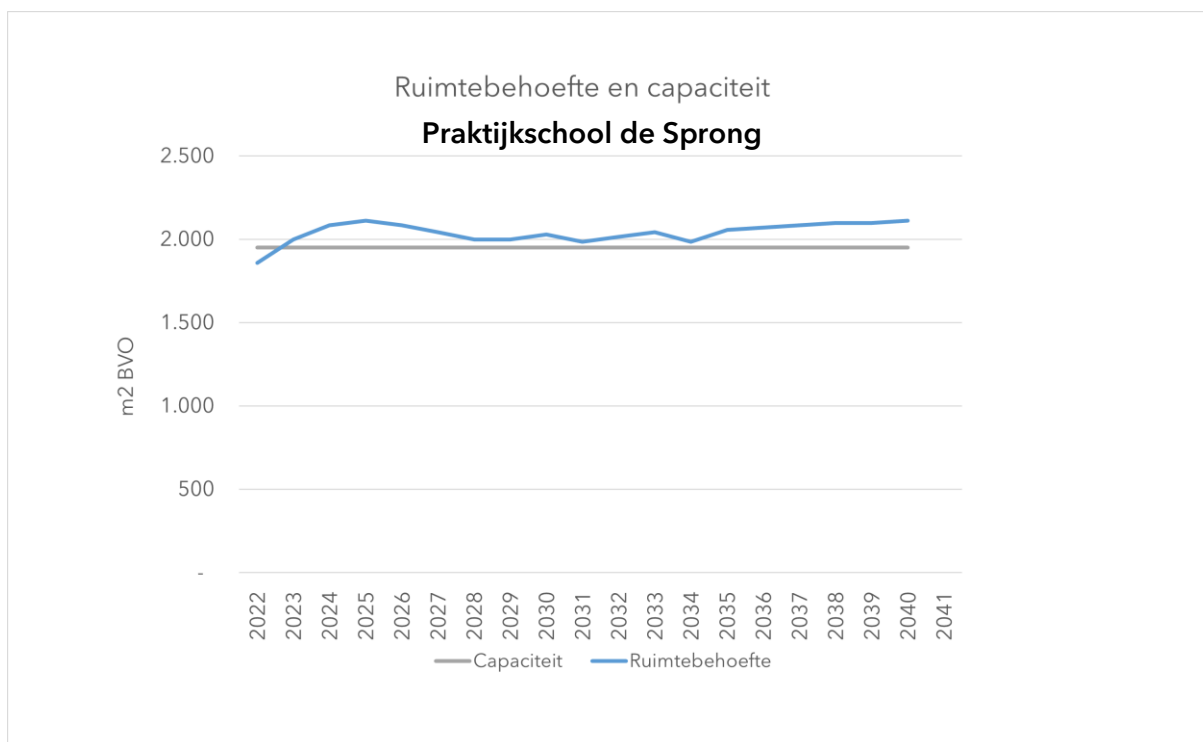
In de grafiek is de ruimtebehoefte van het Griendencollege weergegeven. De ruimtebehoefte in de tabel is berekend op basis van de leerlingprognoses. De huisvestingscapaciteit van Het Griendencollege is normatief gezien voldoende voor de ruimtebehoefte van de school. Er is sprake van een normatieve overcapaciteit van circa 500 m² BVO. Door SPON wordt aangegeven dat door de opzet van het gebouw de bruto-netto verhouding scheef is en er veel ruimte is die niet onderwijskundig ingezet kan worden. Het verdient aanbeveling hier nader onderzoek naar te doen.

5.3.12 Praktijkschool De Sprong

Praktijkschool De Sprong, bevoegd gezag SPON, is gevestigd in het centrum van Sliedrecht en telt 126 leerlingen. De Sprong is gehuisvest in een gebouw uit 1980 (gerenoveerd in 2004). Het gebouw heeft een BVO van 1.952 m².

De school biedt onderwijs dat noodzakelijk en waardevol is voor de toekomst van de individuele leerling. Het onderwijs is vooral maatwerk. De leerlingen worden voorbereid op het uitoefenen van hun werkzaamheden op de arbeidsmarkt, ze leren dit in de praktijk middels een stage.

In de leerlingenprognose is sprake van een stabiele lijn. De leerlingenprognose is gebaseerd op de leerlingentelling op 1 oktober 2022 (laatste teldatum). Het werkelijk aantal leerlingen dat op de school onderwijs volgt op de teldatum 1 oktober 2024 is 126 leerlingen. SPON verwacht een verdere groei naar circa 130 leerlingen. Wanneer sprake is van vernieuwing van De Sprong zal nader moeten worden onderzocht hoe de leerlingenaantallen en daarmee ruimtebehoefte zich op dat moment verder ontwikkelt.

In de grafiek is de ruimtebehoefte van praktijkschool De Sprong weergegeven. De ruimtebehoefte in de tabel is berekend op basis van de leerlingprognoses. Ook praktijkschool De Sprong heeft passende huisvesting voor het aantal leerlingen nu en in de toekomst.

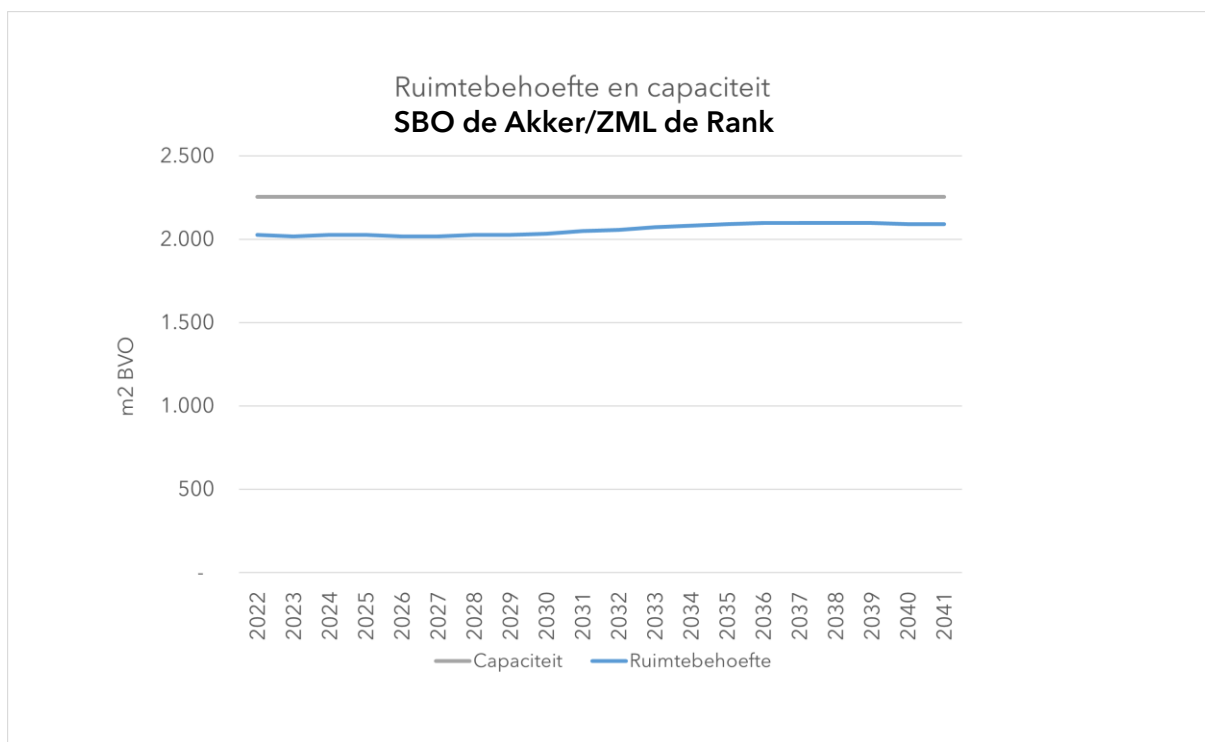
5.3.13 SBO De Akker en ZML De Rank

SBO De Akker en ZML De Rank, bevoegd gezag SO Randstad, zijn gevestigd in het westen van Sliedrecht. De Akker heeft 162 leerlingen en De Rank 53 leerlingen, opgeteld samen 215 leerlingen. De scholen zijn in één gebouw gehuisvest en hebben een totaal BVO van 2.256 m². De school is gebouwd in 2011 en is later in 2021 uitgebreid.

De Akker en De Rank hebben een christelijke identiteit met als motto "Het samen luisteren naar Gods Woord en ons bezig zijn daardoor te laten richten, vormt het hart van ons onderwijs". Het doel van het onderwijs dat op De Akker en De Rank aangeboden wordt is o.a. een ononderbroken ontwikkelingsproces, aandacht voor de multiculturele samenleving en wanneer mogelijk het opleiden van kinderen voor het volgen van regulier onderwijs.

Met SO Randstad is een overeenkomst doordecentralisatie afgesloten. Dit betekent dat het bevoegd gezag zelf verantwoordelijk is voor de onderwijshuisvesting en dat zij hiervoor van de gemeente Sliedrecht jaarlijks op basis van het leerlingenaantal een vergoeding ontvangt.

In de leerlingprognoses van De Akker en De Rank is sprake van stabilisering van de leerlingenaantallen de komende jaren.

In de prognoses van PVG is De Rank niet meegenomen, de gebruikte prognose betreft de oude prognose die is opgesteld door Pronexus. De hieruit berekende ruimtebehoefte van beide scholen is bij elkaar opgeteld.

Te zien is dat bij de SSBO De Akker en ZML De Rank sprake is van lichte overcapaciteit. In de berekening van de ruimtebehoefte is uitgegaan van het toepassen van één vaste voet voor de beide scholen, waarbij de vaste voet voor het speciaal onderwijs relatief hoog is in relatie tot de omvang van de school.

6 Huisvestingsvraagstukken en -scenario's

6.1 Algemeen

In de vorige IHP-planperiode hebben er al de nodige besluiten plaatsgevonden over de vernieuwing in de onderwijshuisvesting, te weten de uitbreiding van de PWA Waalslaan en de vervangende nieuwbouw van OBS De Wilgen en PWA Valkweg (inclusief voorzieningen voor kinderopvang en een sporthal). Daarmee wordt in dit deel van Sliedrecht reeds een kwaliteitsslag gerealiseerd. De vernieuwing van bovengenoemde scholen bevindt zich in de planvormings- en/of uitvoeringsfase. In overleg met de schoolbesturen zijn de huidige en toekomstige huisvestingsvraagstukken geïnventariseerd en besproken die in de komende uitvoeringsfase prioriteit zouden moeten krijgen. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op deze huisvestingsvraagstukken.

De belangrijkste algemene opgave en ambitie met betrekking tot de onderwijshuisvesting in de gemeente Sliedrecht kan als volgt worden samengevat:

- Het fasegewijs vernieuwen van de bestaande voorzieningenstructuur door middel van renovatie/levensduurverlenging en/of vervangende nieuwbouw;
- Daar waar mogelijk verduurzaming van schoolgebouwen die nog niet in beeld zijn voor renovatie /levensduurverlenging of vervangende nieuwbouw (hierbij gaat het om gezamenlijke inspanning van gemeente en schoolbesturen). Voorgesteld wordt om in de komende periode voor deze gebouwen een technische nulmeting uit te voeren. Deze nulmeting geeft vervolgens informatie voor de herijking van het voorliggende IHP. De resultaten van deze nulmeting kunnen dan worden betrokken in het volgende IHP;
- Tegelijkertijd met het fasegewijze vernieuwen het passend maken van de voorzieningenstructuur aan de toekomstige leerlingenaantallen en beleidsmatige ambities met betrekking tot o.a. de vorming van kindcentra, thuisnabij onderwijs en het realiseren van inclusieve(-re) scholen;
- Als onderdeel van de vorige punten vraagt ook de (regionale) groei van het speciaal en voortgezet speciaal onderwijs planvorming van zowel het PO, (V)SO en VO. In dit verband zal in de komende planperiode een haalbaarheidsonderzoek moeten plaatsvinden naar:
 - a. de verdere invulling en vormgeving van inclusiever onderwijs
 - b. de regionale voorzieningenstructuur voor het gespecialiseerde onderwijs.

Hierna wordt ingegaan op de specifieke huisvestingsvraagstukken. Bij de ene school gaat het om een benodigde permanente uitbreiding en bij de andere school kan het gaan om tijdelijke huisvesting in afwachting van verdere planvorming en/of ontwikkelingen. Zo biedt de ontwikkeling van Sliedrecht Noord kansen en mogelijkheden om de inhoudelijke ambities m.b.t. inclusief onderwijs ook ruimtelijk vorm te geven (bijvoorbeeld door combinaties van kinderopvang, basisonderwijs en gespecialiseerd onderwijs). Daarnaast zijn ook enkele scholen technisch en functioneel gedateerd, waardoor wellicht levensduurverlengende renovatie of vervangende nieuwbouw gewenst of noodzakelijk is.

6.2 Huisvestingsvraagstukken

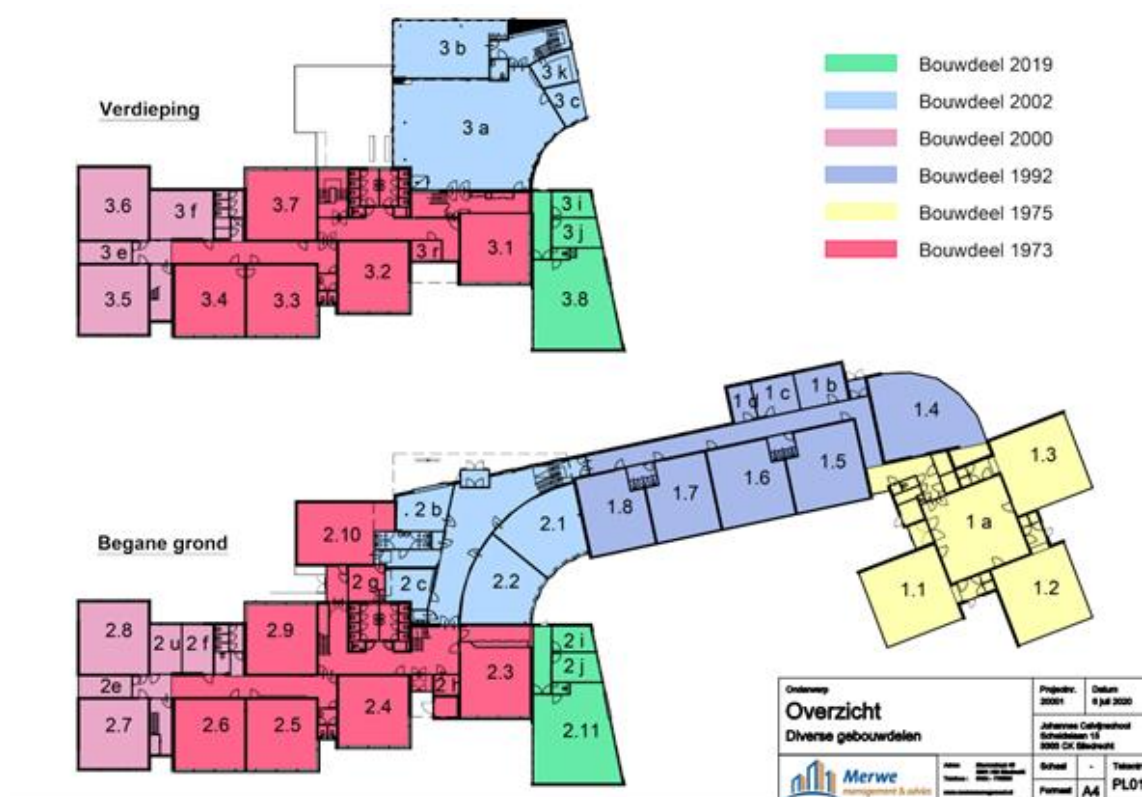
Vanuit bovenstaande opgave en ambitie staan in het huisvestingsbeleid van de gemeente Sliedrecht voor de komende jaren de volgende huisvestingsvraagstukken centraal:

- a. Renovatie/levensduurverlenging Johannes Calvijnsschool (2025 – 2028);
- b. Uitbreiding capaciteit CBS Oranje-Nassau (2025 – 2028);
- c. Uitbreiding capaciteit Anne de Vriesschool in Baanhoek West (2029 e.v.);
- d. Uitbreiding capaciteit OBS Roald Dahl (2029 e.v.);
- e. Renovatie/levensduurverlenging Praktijkschool De Sprong (2029 e.v.);

- f. Renovatie/levensduurverlenging en gedeeltelijke vervangende nieuwbouw Griendencollege en VSO Bleyburgh (2029 e.v.);
- g. Uitbreiding onderwijscapaciteit in Sliedrecht Noord (2029 e.v.).

Ad. a. Renovatie/levensduurverlenging Johannes Calvijnsschool

De Johannes Calvijnsschool is gehuisvest in een gebouw dat in de loop der tijd is uitgebreid en aangepast aan het groeiend aantal leerlingen. Dit betreft Het oudste deel dateert uit 1973, het jongste deel dateert uit 2019. Door de fasegewijze uitbreiding van het schoolgebouw laat de technische en functionele kwaliteit te wensen over; er is steeds een stukje gebouw als het ware aan het bestaande gebouw 'geplakt'. In onderstaande plattegrond van de Johannes Calvijnsschool is de ontwikkeling van het gebouw weergegeven. Te zien is dat in de loop der tijd twee gebouwdelen (kleuterschool en lagere school) aan elkaar zijn gebouwd. Door de uitbreidingen in de loop der tijd is geen sprake van een efficiënt gebouw. Er gaat ook de nodige ruimte verloren aan verkeersruimte omdat er sprake is van een relatief langgerekt gebouw over twee bouwlagen.

De oudere delen van het gebouw zijn inmiddels 50 jaar oud. Dit betreft circa 2/3-deel van het gehele schoolgebouw. De overig gebouwdelen dateren uit 1992, 2000, 2002 en 2019. De gemiddelde leeftijd van het gebouw is meer dan 30 jaar oud.

De uitbreidingen in de loop der tijd hebben ook invloed op de technische en functionele kwaliteit van het gebouw. Zo kent de school een matig tot slecht binnenklimaat en is het minder geschikt voor eigentijds onderwijs waarin ook sprake is van aanvullende functies in en om het onderwijs (kinderopvang, logopedie, schoolmaatschappelijk werk, jeugdzorg e.d.).

Het is wenselijk om ten behoeve van het verbeteren van de technische en functionele kwaliteit te komen tot integrale planvorming voor de Johannes Calvijnsschool en de diverse bouwdelen te renoveren naar de huidige normen op het gebied van binnenklimaat, duurzaamheid e.d. zodat de levensduur wordt verlengd. Dit betreft o.a. het aanbrengen van ventilatiesystemen, (decentrale) WTW-installaties en optimalisering van de functionaliteit. Gezien de impact van een renovatie op het

onderwijs en de hoge kosten van tijdelijke huisvesting, verdient het aanbeveling te onderzoeken in hoeverre gefaseerde renovatie/levensduurverlenging tot de mogelijkheden behoort.

Op basis van de huisvestingssituatie van de Johannes Calvijnsschool wordt het volgende geadviseerd.

Advies:

- A. Schoolbestuurlijke planvorming optimalisering huidige locatie – renovatie/levensduurverlenging - in 2025.
- B. (Gefaseerde) Realisatie periode 2026 - 2028.

Voorgesteld wordt de renovatie van de Johannes Calvijn (iets) naar voren te halen om zo te komen tot een zekere spreiding van de investeringen door de gemeente Sliedrecht. Deze planning betekent dat in de komende uitvoeringsfase van het IHP 2025 – 2028 de renovatie van de Calvijnsschool de meeste investeringen vraagt wetende dat de door de ontwikkeling van Sliedrecht Noord er na 2029 investeringen aan de orde zullen zijn voor de uitbreiding van de voorzieningenstructuur in Sliedrecht Noord.

Ad. b. Uitbreiding capaciteit CBS Oranje-Nassauschool

CBS Oranje-Nassau is gehuisvest in een gebouw uit 1930 en is in 2008 gerenoveerd. Er is sprake van een ruimtetekort van 692 m². Dit ruimtetekort wordt nu opgelost door gebruikmaking van ruimten in het gebouw van de voormalige Groen van Prinstererschool. Het gebruik van dit gebouw c.q. dislocatie is eindig.

Met het schoolbestuur wordt overlegd over een structurele oplossing voor het capaciteitsvraagstuk van CBS Oranje-Nassauschool. Uitbreiding van de hoofdlocatie is niet mogelijk. De huidige hoofdvestiging is gesitueerd op een kleine locatie. Op deze locatie wordt ook gebruik gemaakt van een naastgelegen woning, wat geen wenselijke situatie is. Door de aanpassing en uitbreiding in het verleden is sprake van een klein schoolplein. Dit beperkt de mogelijkheden voor buitenspelen. Op dit moment verkent de gemeente alle mogelijkheden voor het oplossen van dit ruimtetekort van CBS Oranje-Nassau.

CBS Oranje-Nassau heeft een ruimtebehoefte van 2.001 m² BVO, terwijl de capaciteit 1.309 m² BVO is. Er is sprake van een normatief tekort van circa 692 m² BVO. Op basis van de VNG normering prijspeil 2025 zou sprake zijn van een stichtingskostenbudget van circa € 2.665.781 voor de uitbreiding van CBS Oranje-Nassau. Voorgesteld wordt dit stichtingskosten budget op te nemen in het IHP en te gebruiken voor het oplossen van het ruimtetekort van de CBS Oranje-Nassau.

Op basis van de huisvestingssituatie van CBS Oranje-Nassau wordt het volgende geadviseerd.

Advies:

- A. Uitbreiding onderwijscapaciteit van CBS Oranje-Nassau door onderzoek naar een structurele oplossing.
- B. Voor eventuele aankoop en aanpassing van deze structurele oplossing uit te gaan van een stichtingskostenbudget dat overeenkomt met een normatieve uitbreiding van circa 692 m² BVO en het daarmee corresponderende stichtingskostenbudget prijspeil 2025 VNG.

Ad. c. Uitbreiding capaciteit Anne de Vriesschool in Baanhoek West;

De Anne de Vriesschool is samen met de SO Bleyburgh gehuisvest in een gezamenlijke huisvesting in de nieuwbouwwijk Baanhoek West. De school is de laatste jaren gegroeid als gevolg van de woningbouw. Verdere groei van de school is niet mogelijk in het permanente gebouw. Om te voorzien in de ruimtebehoefte is aanvullende ruimte gerealiseerd en zijn er twee noodlokalen bij de school geplaatst. Met de verplaatsing van twee klassen van SO Bleyburgh naar deze tijdelijke huisvesting kan voorts worden voorzien in de ruimtebehoefte voor de Anne de Vriesschool.

Wanneer sec gekeken wordt naar de leerlingenprognoses en ruimtebehoefte van de Anne de Vriesschool locatie Baanhoek West is uitbreiding gewenst. Op basis van het leerlingenaantal is sprake van een ruimtebehoefte van circa 1.169 m² BVO (2025), terwijl de capaciteit 1.034 m² BVO is. Er is sprake van een normatief tekort van circa 135 m² BVO.

In overleg met de schoolbesturen is besloten vooralsnog de huidige situatie te continueren. Dit betekent handhaving van de tijdelijke huisvesting. De schoolbesturen willen in het geplande haalbaarheidsonderzoek meenemen in hoeverre op termijn de SO Bleyburgh verplaatst kan worden naar een andere locatie. De SO Bleyburgh is in beginsel niet gebonden aan de huidige locatie gezien het specifieke karakter van de school. Door de verplaatsing ontstaat er ruimte in de locatie Baanhoek West. Dit biedt mogelijkheden voor verdere groei van de Anne de Vriesschool en eventueel het starten van een dislocatie van de OBS Roald Dahl. De Roald Dahlschool heeft de ambitie om ook in Baanhoek West openbaar onderwijs aan te bieden. Op dit moment is dit niet mogelijk. Het bevoegd gezag van SO Bleyburgh heeft aangegeven eventueel de mogelijkheden te willen onderzoeken of wellicht een groep kan worden verplaatst naar een andere locatie zodat er voor de Anne de Vriesschool meer ruimte ontstaat. Daarnaast kan nog verder onderzocht worden in hoeverre een andere verdeling van leerlingen over de beide locaties van de Anne de Vriesschool leidt tot oplossing van dit vraagstuk.

Op basis van de huisvestingssituatie van de Anne de Vriesschool wordt het volgende geadviseerd.

Advies:

- A. Handhaving van de huidige huisvesting van de Anne de Vriesschool in Baanhoek West.
- B. Gezamenlijke schoolbestuurlijke planvorming inzake de eventuele verplaatsing van (klassen van) de SO Bleyburgh.
- C. Verdere groei van de Anne de Vriesschool in de locatie Baanhoek West is mogelijk na verplaatsing van SO Bleyburgh dan wel door het anders organiseren c.q. verdelen van de leerlingen van de beide vestigingen van de Anne de Vriesschool over beide locatie.

Ad. d. Uitbreiding capaciteit OBS Roald Dahl

De OBS Roald Dahl heeft een ruimtetekort. Op dit moment wordt dit tekort opgelost door gebruikmaking van wissellokalen in de gezamenlijke huisvesting met de Anne de Vriesschool.

In het verleden heeft het bevoegd gezag er voor gekozen het onderwijs in de huidige locatie te concentreren en niet te starten in Baanhoek West. OBS Roald Dahl i.c. OPOPS heeft nu echter de ambitie om ook in Baanhoek West openbaar onderwijs aan te bieden. Dit zou ze willen doen door een dislocatie te starten van OBS Roald Dahl. Op dit moment is daar geen ruimte voor. Het gebouw in Baanhoek West zit vol door de leerlingen van SO Bleyburgh en de Anne de Vriesschool. De ambitie van OBS Roald Dahl is dus ook afhankelijk van de verplaatsing van SO Bleyburgh. Wanneer deze school is verplaatst, ontstaat er niet alleen ruimte voor de Anne de Vriesschool, maar wellicht ook voor een dislocatie van OBS Roald Dahl. Het bevoegd gezag van de school heeft de ambitie om in Baanhoek West ook een volledige school voor de groepen 1 tot en met 8 te realiseren. Het gaat dan om een voorziening voor ongeveer 4 groepen en circa 100 leerlingen. Met deze omvang van een openbare dislocatie van OBS Roald Dahl in Baanhoek West, blijft er voldoende ruimte voor ook verdere groei van de Anne de Vriesschool in Baanhoek West. Het eventueel starten van een dislocatie van OBS Roald Dahl in Baanhoek West vraagt echter gezamenlijke gemeentelijke en schoolbestuurlijke besluitvorming.

Voor OBS Roald Dahl betekent bovenstaande dat de ruimtebehoefte vooralsnog opgelost moet worden binnen de huidige onderwijscapaciteit van het huidige gebouw aan de Deltalaan.

Advies:

- A. Handhaving van de huidige huisvesting van OBS Roald Dahl op de locatie Deltalaan.
- B. Gezamenlijke schoolbestuurlijke planvorming inzake de eventuele verplaatsing van de SO Bleyburgh.

- C. Indien verplaatsing van SO Bleyburgh aan de orde is, herverdeling van de onderwijsruimten van de locatie Baanhoek West zodat ook het openbaar onderwijs i.c. OBS Roald Dahl hier een onderwijslocatie kan starten en er in dit gebied ook een keuze is tussen PC- en openbaar basisonderwijs.

Ad. e. Renovatie/levensduurverlenging praktijkschool De Sprong

Praktijkschool De Sprong is inmiddels 44 jaar oud. In 2004 heeft nog een (kleine) uitbreiding plaatsgevonden. De technische kwaliteit van de praktijkschool laat te wensen over. De vraag naar de toekomst van het schoolgebouw wordt urgenter, waarbij de vraag is of gekozen moet worden voor renovatie/levensduurverlenging of vervangende nieuwbouw op de huidige locatie dan wel elders.

Gezien de benodigde investeringen om te komen tot verbetering van de huisvesting, is het wenselijk om een haalbaarheidsonderzoek plaats te laten vinden waarin de toekomstige positie van de Sprong meegenomen wordt. Centrale vraag daarin is of het wenselijk is een autonome en solitaire positie en plaats te behouden i.c. het voortzetten van de huidige situatie of dat het wenselijk is na het denken over samenwerking met het voortgezet onderwijs van het Griendencollege en het ook aanwezige gespecialiseerde onderwijs (VSO Bleyburgh). Beide VO-scholen vallen immers onder de Wet op het voortgezet onderwijs en hetzelfde schoolbestuur en met erkenning van de verschillende doelgroepen kan er de nodige synergie op inhoud, organisatie en huisvesting worden gerealiseerd.

Er is ook ruimte na te denken over de voorzieningenstructuur in het voortgezet onderwijs omdat ook de huisvesting van het Griendencollege en VSO Bleyburgh gedateerd is en de vraag aan de orde is op welke wijze de huisvesting geoptimaliseerd kan worden.

Advies:

- A. Voorlopige handhaving van de huidige huisvesting van Praktijkschool De Sprong.
- B. Planvorming toekomstige positie Praktijkschool De Sprong in relatie tot ontwikkelingen in het VSO (VSO Bleyburgh) en vernieuwing huisvesting Griendencollege en VSO Bleyburgh.
- C. Afhankelijk van de uitkomsten van B realisatie renovatie/levensduurverlenging of vervangende nieuwbouw van praktijkschool De Sprong in de volgende IHP planperiode 2029 e.v.

Ad. f. Renovatie/levensduurverlenging en gedeeltelijke vervangende nieuwbouw Griendencollege en VSO Bleyburgh

Het Griendencollege is inmiddels ook meer dan 40 jaar oud. Het gebouw bestaat uit meerdere gebouwdelen, waarvan het oudste deel de huidige huisvesting van VSO Bleyburgh is (hoogbouw, achterste deel). Dit gebouwdeel is technisch en functioneel erg gedateerd.

In relatie tot hetgeen gesteld is over praktijkschool De Sprong (zie Ad. e) is het wenselijk te komen tot integrale planvorming voor het VSO, het praktijkonderwijs en het VMBO in Sliedrecht. De huidige huisvesting van zowel Praktijkschool De Sprong, VSO Bleyburgh en het Griendencollege vraagt immers aandacht. Dit biedt de kans om op basis van een visie op het onderwijs voor 12 tot 18-jarigen een vertaling te maken naar een passende en toekomstbestendige voorzieningenstructuur voor het voortgezet onderwijs in Sliedrecht. Dit biedt wellicht kansen en mogelijkheden om in het voortgezet onderwijs ook te komen tot een integraal en educatief onderwijscluster voor VSO, praktijkonderwijs en VMBO.

Deze visie-/planvorming inzake de toekomst van het VSO/VO in Sliedrecht dient niet op zichzelf te staan. Hierin dient ook betrokken te worden het onder 6.1 genoemde vraagstuk van de (regionale) groei van het SO en VSO en de verdere vormgeving en spreiding van het gespecialiseerde onderwijs in de regio. Dit dient zijn vertaling te krijgen in de toekomstige voorzieningenstructuur van het gespecialiseerde onderwijs in de gemeente Sliedrecht en daarmee de plaats en positie van het VSO Bleyburgh.

Advies:

- A. Voorlopige handhaving van de huidige huisvesting van het Griendencollege en VSO Bleyburgh.
- B. Planvorming toekomstige positie VSO Bleyburgh/Griendencollege in relatie tot Praktijkschool De Sprong en vernieuwing huisvesting De Sprong. Wat betreft het VSO onderwijs is het wenselijk te komen tot regionale planvorming om vervolgens dit te vertalen naar de ruimtebehoefte in Sliedrecht.
- C. Afhankelijk van de uitkomsten van B realisatie renovatie/levensduurverlenging of vervangende nieuwbouw van Griendencollege/VSO Bleyburgh eventueel in combinatie met Praktijkschool De Sprong in de volgende IHP planperiode 2029 e.v. De definitieve keuzes hierin zijn afhankelijk van het onderzoek naar het gespecialiseerd onderwijs in de regio.

Ad. g. Uitbreiding onderwijscapaciteit in Sliedrecht Noord

In Sliedrecht Noord is woningbouw voorzien. Rond 2030 wordt begonnen met de bouw van deze nieuwbouwwijk. In het 'Ambitiedocument Sliedrecht bouwt' zijn de ambities die de gemeente heeft voor Sliedrecht Noord beschreven. Het is de bedoeling dat hier een grote woonwijk van in ieder geval 1.800 woningen wordt gerealiseerd (aantal genoemd in ambitiedocument. In het gemeentelijk programmaplan ruimtelijke vernieuwing 2024-2025 wordt uitgegaan van 1.700-1.850 woningen). Gezien de lange termijnontwikkeling is het precieze aantal en het woningbouwprogramma (soort woningen) nog onderwerp van verdere studie, maar duidelijk is dat het een gezinswijk wordt. Dit betekent dat het wenselijk is dat er ook aanvullende voorzieningen worden gerealiseerd voor kinderopvang, basisonderwijs en eventueel gespecialiseerd onderwijs. De ontwikkeling van Sliedrecht Noord biedt ook goede mogelijkheden en kansen om een passende voorzieningenstructuur te realiseren waardoor sprake is van thuisnabij, passend en inclusiever onderwijs (en eventueel ook voorzieningen voor kinderopvang).

In de leerlingenprognoses die PVG heeft opgesteld, wordt uitgegaan van een groei naar circa 526 leerlingen in 2041. Dit komt overeen met een ruimtebehoefte van circa 2.850 m² BVO. Hierin is uitgegaan van één school (één keer de toekenning van een vaste voet van 200 m² BVO). Indien gekozen wordt voor de realiseren van twee basisscholen zal de ruimtebehoefte met 200 m² BVO toenemen. De ruimtebehoefte voor het basisonderwijs is exclusief de behoefte voor kinderopvang en bewegingsonderwijs.

Bovenstaande raming van de ruimtebehoefte is exclusief het eventueel aanvullend toevoegen van gespecialiseerd onderwijs aan deze voorzieningen c.q. integrale kindcentra. Het zou wenselijk zijn om in de ontwikkeling van Sliedrecht Noord te kiezen voor de realisering van inclusieve kindcentra waar ook leerlingen met extra ondersteuning het onderwijs kunnen volgen. Concreet zou het dan kunnen gaan om de verplaatsing van het SO en eventueel VSO Bleyburgh naar Sliedrecht Noord. Indien deze scholen ook onderdeel worden van de nieuwe voorzieningen in Sliedrecht Noord dient rekening te worden gehouden met een aanvullende ruimtebehoefte van circa 1.000 à 1.600 m² BVO (op basis van de huidige ruimtebehoefte van het SO en VSO Bleyburgh). Tevens dient dan rekening te worden gehouden met meer ruimte voor buitenspelen, parkeren en brengen en halen van leerlingen.

Het is wenselijk om nu al samen met de schoolbesturen OPOPS, SCOPS en SPON te starten met de planvorming voor de gewenste voorzieningenstructuur onderwijs en opvang in Sliedrecht Noord.

Advies:

- A. Gezamenlijke planvorming van gemeente en schoolbesturen OPOPS, SCOPS en SPON over de toekomstige voorzieningenstructuur onderwijs in Sliedrecht Noord in de periode 2025 – 2028.
- B. Gefaseerde ontwikkeling van de voorzieningenstructuur onderwijs en opvang in Sliedrecht Noord in de periode 2029 e.v.

6.3 Huisvestingsagenda 2025 – 2028, 2029 en verder

Op basis van de in de vorige paragraaf beschreven huisvestingsvraagstukken wordt voorgesteld de volgende planning c.q. huisvestingsagenda te volgen voor de vernieuwing van de onderwijshuisvesting in Sliedrecht.

Huisvestingsagenda 2025 – 2028

- I. Renovatie/levensduurverlenging Johannes Calvijnschool
- II. Uitbreiding capaciteit CBS Oranje-Nassau

Huisvestingsagenda 2029 e.v.

- III. Uitbreiding capaciteit Anne de Vriesschool in Baanhoek West (2029 e.v.);
- IV. Uitbreiding capaciteit OBS Roald Dahl (2029 e.v.);
- V. Renovatie/levensduurverlenging Praktijkschool De Sprong (2029 e.v.);
- VI. Renovatie/levensduurverlenging en gedeeltelijke vervangende nieuwbouw Griendencollege en VSO Bleyburgh (2029 e.v.) e.e.a. afhankelijk van het onderzoek naar de regionale spreiding van het gespecialiseerd onderwijs;
- VII. Uitbreiding onderwijscapaciteit in Sliedrecht Noord (2029 e.v.).

7 Uitvoerings- en investeringsagenda

7.1 Uitgangspunten uitvoeringsagenda en investeringsagenda

De uitvoeringsagenda en investeringsagenda vertalen de in het vorige hoofdstuk beschreven huisvestingsvraagstukken en -projecten financieel. Kern van het IHP is de overeenstemming tussen de gemeente en schoolbesturen over de noodzaak van de opgenomen huisvestingsprojecten, de volgorde hiervan en de financiering van de vernieuwing. Het voorliggende IHP is in combinatie met de meerjaren onderhoudsplannen (MJOP) van schoolbesturen de basis voor een meerjarige planning van investeringen en daarmee verdergaande fasegewijze vernieuwing van de onderwijshuisvesting in de gemeente Sliedrecht.

7.2 Uitgangspunten investeringsagenda

De investeringsagenda c.q. –kosten zijn gebaseerd op een aantal uitgangspunten. Wanneer daadwerkelijk wordt gestart met de uitvoering van een project, wordt bekeken of de gehanteerde uitgangspunten volgens wetgeving en verordening op dat moment nog steeds geldig zijn. Voor de investeringskosten zijn de volgende onderdelen van belang:

- Verwachte omvang van het schoolgebouw
- Stichtingskosten
- Voorbereidingskosten
- Bijdrage schoolbesturen

Verwachte omvang van het schoolgebouw

Belangrijk uitgangspunt voor het bepalen van de investeringskosten is de verwachte normatieve ruimtebehoefte. Dit is de benodigde oppervlakte van het gebouw uitgedrukt in BVO. Bij het vaststellen van de normatieve ruimtebehoefte wordt in principe uitgegaan van de leerlingaantallen zoals die in de leerlingenprognose van PGB zijn berekend voor 2025 en de berekeningswijze voor het bepalen van de ruimtebehoefte zoals die is opgenomen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Sliedrecht. In geval van verwachte krimp of groei op basis van de leerlingenprognoses wordt in overleg met het schoolbestuur bekeken of aanpassingen van het aantal te bouwen aantal m² nodig is. Belangrijk in de vernieuwing van de onderwijsvoorzieningen is dat sprake is van flexibiliteit zowel wat betreft aanpassingen als eventuele uitbreidingen van de gebouwen (in bestemmingsplannen ruimte voor groei creëren).

In de scenario's voor met name Sliedrecht Noord is de ruimtebehoefte van de kinderopvang indicatief meegenomen. Per project wordt echter gekeken naar maatwerk. De gemeente stelt samen met het betreffende schoolbestuur c.q. schoolbesturen en de eventuele ketenpartners de exacte omvang vast van het project. Het stichtingskostenbudget wordt alleen ten behoeve van het onderwijs ingezet en geldt niet voor andere voorzieningen. Eventuele investeringen met niet-onderwijshuisvestingsmiddelen vormen altijd maatwerk.

Stichtingskosten

Voor de stichtingskosten zijn de normbedragen van de VNG gehanteerd prijspeil 2025. Stichtingskosten omvatten de bouwkosten en bijkomende kosten zoals honoraria, onvoorzien en leges. Stichtingskosten zijn exclusief inrichting binnen en buiten, eventuele bodemsanering, asbestverwijdering, tijdelijke huisvesting, sloopkosten en bouwrijp maken. De stichtingskosten zijn inclusief btw.

Wat betreft de huidige VNG-normbedragen kan gesteld worden dat deze weliswaar de laatste jaren zijn opgehoogd, maar dat ze veelal nog niet toereikend zijn om scholen te realiseren die voldoen aan de eisen van deze tijd. Diverse kostenbronnen (Bouwkostendata BDB, Bouwkostenkompas, indexcijfers), maar ook recente aanbestedingen laten zien dat er nog steeds verschillen zijn tussen de VNG-normering en de daadwerkelijke kosten. Op basis van de daadwerkelijke aanbesteding van de projecten wordt bezien in hoeverre de ramingen passen bij de aanbestedingsresultaten. Bij tekorten

vindt overleg plaats met de betrokken schoolbesturen om te onderzoeken welke aanpassingen en/of aanvullingen moeten plaatsvinden om te komen tot uitvoering. Dit kan eventueel ook betekenen dat er aanvullende middelen beschikbaar moeten worden gesteld, dan wel dat het project voor alsnog geen doorgang kan vinden.

Voor de bepaling van de stichtingskosten voor renovatie c.q. levensduurverlenging is gerekend met een bedrag van circa 80 % van de normbedragen voor vervangende nieuwbouw. Dit bedrag is een indicatie; het definitieve bedrag wordt vastgesteld op basis van de specifieke situatie. Bij renovatie wordt uitgegaan van de reeds beschikbare onderwijscapaciteit van het bestaande lesgebouw en niet de ruimtebehoefte. Indien de ruimtebehoefte lager is dan de huidige beschikbare capaciteit wordt echter het gehele gebouw gerenoveerd.

Vorbereidingskosten

Al ruim voor het uitvoerings- c.q. realisatiejaar van een project moet rekening worden gehouden met voorbereidingskosten. In de huisvestingsverordening is hiervoor 8% van de totale stichtingskosten opgenomen bij de huisvestingsprojecten. Per project zal worden bezien welke omvang van het voorbereidingskrediet nodig is om te komen tot realisatie. Zo zal bij kleinere projecten de omvang van het voorbereidingskrediet procentueel een hogere omvang hebben dan bij grotere projecten. Deze middelen kunnen worden gebruikt voor:

- Het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek;
- Alle werkzaamheden die worden uitgevoerd voordat met de bouw wordt gestart, zoals het opstellen van een Programma van Eisen (PVE), architectenselectie, honorarium architect, uitvoeren en begeleiden ontwerpfasen, selectie aannemer en (extern) projectmanagement.

Bijdrage schoolbesturen (cofinanciering)

De gemeente heeft een specifieke verantwoordelijkheid als het gaat om de financiering van schoolgebouwen. In de toekomst kan echter sprake zijn van cofinanciering in zowel situaties van renovatie als nieuwbouw (een en ander conform de voorstellen van de VNG, PO-raad en VO-raad die op dit moment in wet- en regelgeving worden verwerkt). De gemeente kan vanuit haar wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting, het uitstellen van vervangende nieuwbouw en het verbeteren van de kwaliteit van de gebouwen bijdragen in renovatie c.q. levensduurverlenging. Het schoolbestuur kan bijdragen in nieuwbouw vanwege de optimalisering van de exploitatie ten opzichte van de huidige exploitatie hetgeen voordelig kan zijn voor de school i.c. het bestuur.

Hoewel de optie van cofinanciering in de vernieuwing van de huisvesting in het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs op dit moment nog niet wettelijk is toegestaan (in het voortgezet onderwijs is dit wel mogelijk), is cofinanciering in beginsel een te verdedigen uitgangspunt voor de vernieuwing van de huisvesting. Op projectniveau worden nadere afspraken gemaakt tussen de gemeente en de schoolbesturen over het bijdragen in de vernieuwing door de schoolbesturen (bijdragen op basis van MJOP's, voordelen in exploitatie a.g.v. duurzaamheidsmaatregelen). Tevens kan bijgedragen worden op basis van een besparing op planmatig/groot onderhoud. Door de opstelling van een IHP weten schoolbesturen wanneer ze aan de beurt zijn voor ingrijpende vernieuwing van het gebouw. Tot aan die periode kan sprake zijn van restrictief onderhoud. De besparing kan aanvullend worden ingebracht op de gemeentelijke investering.

7.3 Uitvoerings-/investeringsagenda

Hieronder is de uitvoeringsagenda en investeringsagenda weergegeven (de nummering van de projecten betreft geen prioritering).

De totale investeringsagenda voor de periode 2025 – 2028 bedraagt € 10.413.959,- t.b.v. de vernieuwing van de Johannes Calvijnsschool en de uitbreiding van CBS Oranje-Nassau. Dit is exclusief eventueel aanvullende kosten voor tijdelijke huisvesting. De totale gemiddelde kapitaallasten bedragen € **404.129** (het betreft hier de kapitaallast op basis van een 40-jarige (nieuwbouw) of 25-jarige (renovatie) annuïtaire financiering en een rekenrente van 2,5 %).

Concept uitvoerings- en investeringsagenda IHP Sliedrecht 2025 - 2028, 2029 e.v.										
Projecten	Planning		Leerlingen/ kindplaatsen	Ruimte- behoefte m² BVO	Capaciteit	Capaciteits- tekort	Stichtingskosten onderwijs (prijspeil VNG 2025)	Stichtingskosten KDO (o.b.v. VNG 2025) ¹	Kapitaallasten onderwijs ¹	Kapitaallasten kinderopvang ¹
	Start	Realisatie								
Uitvoeringsagenda 2025 - 2028										
1 Johannes Calvijnsschool; renovatie/levensduurverlenging ³	2025	2028	529	n.v.t.	3131	n.v.t.	€ 7.748.178		€ 363.831	
- Voorbereidingskosten: 8 %							€ 619.854			
- Tijdelijke huisvesting							p.m.			
- Kinderopvang (kindplaatsen kinderdagopvang/peuteropvang)								p.m.		
2 CBS Oranje Nassau; uitbreiding capaciteit	2025	2028	358	2001	1309	692	€ 2.665.781		€ 96.307	
- Voorbereidingskosten: 8 %							€ 213.262			
Totaal IHP uitvoeringsperiode 2025 - 2028							€ 10.413.959		€ 460.138	
Totaal voorbereidingskosten							€ 833.117			
ad. 1. Rekenrente 2,5%, annuïtaire afschrijving 40 jaar (nieuwbouw) of 25 jaar (renovatie) met een restwaarde van 25%										
ad. 2. Voorbereidingskosten 8 % van stichtingskostenbudget onderwijsdelel is onderdeel van totaal stichtingskostenbudget										
ad. 3. Renovatie/levensduurverlenging o.b.v. 80 % stichtingskosten vervangen de nieuwbouw van de huidige capaciteit; afschrijvingsstermijn 25 jaar										
ad. 4. Berekend door de stichtingskosten te delen door de totale ruimtebehoefte, waardoor de kosten per m² ontstaan, deze kosten zijn vermenigvuldigd met het aantal m² van de kinderopvang.										

Uitvoeringsagenda 2029 e.v.

De totale investeringsagenda voor de periode 2029 en verder met betrekking tot de bestaande voorzieningen bedraagt € 24.437.834 miljoen t.b.v. de vernieuwing van De Sprong, het Griendencollege en VSO Bleyburgh. De totale gemiddelde kapitaallasten bedragen € 964.562 (het betreft hier de kapitaallast op basis van een 40-jarige annuïtaire financiering en een rekenrente van 2,5 %).

Het betreft hier het scenario waarbij het Griendencollege wordt gerenoveerd en uitgebreid met vervangende nieuwbouw voor De Spring en VSO Bleyburgh. Afhankelijk van het haalbaarheidsonderzoek naar de regionale voorzieningenstructuur gespecialiseerd onderwijs en/of de planvorming voorzieningen Sliedrecht Noord kan dit scenario wijzigen en een andere samenstelling krijgen. Dit zal met name gelden voor de positie van VSO Bleyburgh.

Concept uitvoerings- en investeringsagenda IHP Sliedrecht 2025 - 2028, 2029 e.v.										
Projecten	Planning		Leerlingen/ kindplaatsen	Ruimte- behoefte m² BVO	Capaciteit	Capaciteits- tekort	Stichtingskosten onderwijs (prijspeil VNG 2025)	Stichtingskosten KDO (o.b.v. VNG 2025) ¹	Kapitaallasten onderwijs ²	Kapitaallasten kinderopvang ¹
	Start	Realisatie								
Uitvoeringsagenda 2029 en verder										
1 A. de Vries Baanhoek West; uitbreiding capaciteit door verplaatsing SO Bleyburgh	2029	2032	210	1169	1034	-135	€ -			
2 Roald Dahl; uitbreiding capaciteit door verplaatsing SO Bleyburgh	2029	2032	230	1157	1155		€ -			
3 De Sprong (praktijkonderwijs); vervangende nieuwbouw	2029	2032	120	1762	1952	190	€ 6.489.269		€ 198.924	
- Voorbereidingskosten; 8 %							€ 519.142			
- Tijdelijke huisvesting							p.m.			
4 Griendencollege; vernieuwbouw (renovatie en vervangende nieuwbouw)	2029	2032								
- Renovatie Griendencollege			359	4748	5489	741	€ 14.111.149		€ 627.003	
- Nieuwbouw t.b.v. Praktijkonderwijs De Sprong			120	1762		zie 3			€ 825.927	
Totaal Griendencollege en De Sprong			479	6510			€ 20.600.418		€ 138.635	
- Nieuwbouw t.b.v. VSO Bleyburgh (i.c.m. Griendencollege en De Sprong)			55	671			€ 3.837.416		€ 964.562	
Totaal Griendencollege, De Sprong, VSO Bleyburgh							€ 24.437.834			
- Voorbereidingskosten; 8 %							€ 1.955.027			
- Tijdelijke huisvesting							p.m.			
- Sloepkosten							p.m.			
Totaal 2029 e.v. bestaande onderwijsvoorzieningen							€ 24.437.834		€ 964.562	

Naast de vernieuwing van de bestaande voorzieningenstructuur vraagt ook de uitbreiding van het onderwijsaanbod in Sliedrecht Noord de nodige investeringen. In onderstaand overzicht is de bandbreedte van de benodigde investeringen weergegeven uitgaande van twee scenario's wat betreft het aantal te verwachten kinderen per woning.

Op basis van het scenario waarbij uitgegaan wordt van 0,35 kind per woning worden de totale stichtingskosten geraamd op circa € 14,5 miljoen exclusief kinderopvang. Inclusief kinderopvang bedragen de stichtingskosten circa € 1,5 miljoen meer. Indien het aantal kinderen hoger zal zijn (scenario 0,5 kind per woning), zijn de stichtingskosten circa € 18,4 miljoen en inclusief kinderopvang circa € 1,9 miljoen meer. Indien ook het gespecialiseerd onderwijs participeert nemen de stichtingskosten toe met circa € 3,4 miljoen voor het toevoegen van SO Bleyburgh en circa € 2,7 miljoen voor het toevoegen van VSO Bleyburgh.

Verdere planvorming is wenselijk om het precieze programma vast te stellen inclusief het wel of niet participeren van gespecialiseerd onderwijs. Daarnaast zal mede vanwege de gefaseerde woningbouw er ook sprake kunnen zijn van gefaseerde ontwikkeling van de voorzieningenstructuur. Bovengenoemde investeringen zullen waarschijnlijk ook gefaseerd nodig zijn uitgaande van de realisering van twee integrale educatieve kindcentra.

Concept uitvoerings- en investeringsagenda IHP Sliedrecht 2025 - 2028, 2029 e.v.											
Projecten	Planning			Leerlingen/ kindplaatsen	Ruimte- behoefte m² BVO	Capaciteit	Capaciteits- tekort	Stichtingskosten onderwijs (prijspeil VNG 2025)	Stichtingskosten KDO (o.b.v. VNG 2025) ²	Kapitaallasten onderwijs ¹	Kapitaallasten kinderopvang ¹
	Start	Realisatie									
Uitvoeringsagenda 2029 e.v. Sliedrecht Noord											
1a Sliedrecht Noord: nieuwbouw basisonderwijs				Scenario 1.800 woningen, 0,35 leerling/woning							
- Basisscholen (twee basisscholen)		2032>	630	3569				€ 10.945.787			
- Gymzaal (twee)								€ 3.535.372			
Totaal								€ 14.481.159			
- Voorbereidingskosten: 8 %								€ 1.158.493			
- kinderopvang (kindplaatsen kinderdagopvang/peuteropvang, 4 groepen) ⁴				500				€ 3.418.595	€ 1.533.453		
- inclusief SO Bleyburgh		2032>	85	933				€ 3.418.595			
Totaal basisonderwijs inclusief SO Bleyburgh								€ 17.899.754			
- inclusief VSO Bleyburgh			55	671				€ 3.837.416			
Totaal basisonderwijs inclusief SO en VSO Bleyburgh, scenario 0,35 kind/woning								€ 21.737.170	€ 1.533.453	€ 729.903	€ 55.399
4 Sliedrecht Noord: nieuwbouw basisonderwijs											
- Basisscholen (twee basisscholen)		2032>	630	4927				€ 14.854.111			
- Gymzaal (twee)								€ 3.535.372			
Totaal								€ 18.389.483			
- Voorbereidingskosten: 8 %								€ 1.471.159			
- Kinderopvang (kindplaatsen kinderdagopvang/peuteropvang, 6 groepen) ⁴				625				€ 3.418.595	€ 1.884.274		
- inclusief SO Bleyburgh		2032>	85	933				€ 3.418.595			
Totaal basisonderwijs inclusief SO Bleyburgh								€ 21.808.078			
- inclusief VSO Bleyburgh			55	671				€ 3.837.416			
Totaal basisonderwijs inclusief SO en VSO Bleyburgh, scenario 0,5 kind/woning								€ 25.645.494	€ 1.884.274	€ 858.426	€ 68.074
ad. 1. Rekenrente 2,5%, annuïtaire afschrijving 40 jaar met een restwaarde van 25%											
ad. 2. Voorbereidingskosten 8 % van stichtingskostenbudget onderwijsdeel; is onderdeel van totaal stichtingskostenbudget											
ad. 3. Renovatie/levensduurverlenging o.b.v. 80 % stichtingskosten vervangende nieuwbouw van de huidige capaciteit, afschrijvingstermijn 25 jaar											
ad. 4. Berekend door de stichtingskosten te delen door de totale ruimtebehoefte, waardoor de kosten per m² ontstaan, deze kosten zijn vermengd/vuldigd met het aantal m² van de kinderopvang.											

8 Conclusies

In de afgelopen periode heeft onderzoek en overleg plaatsgevonden met het basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs, alsmede met vertegenwoordigers van de kinderopvang Partou en Wasko. De resultaten hiervan zijn belegd in het voorliggende IHP. De volgende algemene conclusies en conclusies per onderwijssoort kunnen worden getrokken.

Algemeen

- a. De gemeente Sliedrecht telt circa 26.000 inwoners. De komende 15 jaar zal het aantal inwoners groeien met de komst van de nieuwe wijk in Sliedrecht Noord. Op basis van het ambitiedocument "Sliedrecht Bouwt" zal de woningvoorraad uitgebreid worden met circa 1.800 woningen.
- b. Het is de ambitie om vanaf 2025 te werken met een geactualiseerd IHP dat een periode van circa 20 jaar bestrijkt en aansluit bij de lokale ambities en uitdagingen zoals opgenomen in Koers 2030 en het Collegewerkprogramma 2022 - 2026, de Sociale Visie, de lokale onderwijsvisie van de schoolbesturen en de gemeentelijke verordening.
- c. In de vernieuwing van de onderwijshuisvesting wordt gestreefd om ook in alle delen van Sliedrecht de keuze aan te bieden tussen PC-onderwijs en openbaar onderwijs. Dit geldt voor de bestaande wijken als ook voor Sliedrecht Noord.
- d. De gemeente en de schoolbesturen willen alle kinderen en de medewerkers in de scholen en/of kindcentra een veilige, goede, toekomstbestendige leer- en werkomgeving bieden. Goede voorzieningen zijn nodig voor de onderwijsprestaties van de leerlingen, het welbevinden van de medewerkers, het werkklimaat, de leefbaarheid van en in diverse wijken en kernen.
- e. Om iedereen mee te laten doen, dient het onderwijsaanbod in de gemeente Sliedrecht pluriform, toegankelijk en bereikbaar te zijn met voldoende keuzemogelijkheden in onderwijsconcepten en levensbeschouwelijke achtergronden. Iedere leerling moet een passende plek en passend onderwijsaanbod krijgen in de gemeente.
- f. De onderwijshuisvesting moet d en e ondersteunen. Uitgangspunt is dat in de gemeente Sliedrecht iedere wijk een basisvoorzieningenstructuur behoudt van in elk geval kinderopvang en openbaar en bijzonder basisonderwijs.
- g. Opvang en basisonderwijs moeten voor iedereen binnen redelijke afstand bereikbaar zijn. Basisonderwijs is zo thuisnabij en passend mogelijk.
- h. De vorming van kindcentra (KC's) is hierin (conclusie g) belangrijk. Het versterken van de onderwijsketen, waarin diensten in samenhang worden gebracht voor een sluitend en passend netwerk van expertises, activiteiten en voorzieningen, staat hierin centraal.
- i. Bij de vernieuwing van het scholenlandschap in het basisonderwijs heeft het de voorkeur om kindfuncties te integreren in de schoolgebouwen (zoals dat bijvoorbeeld aan de orde is in de toekomstige bouw van Sliedrecht Noord). Voor de participatie van kinderopvang in onderwijsgebouwen wordt uitgegaan van een uniform verhuurbeleid voor alle kinderopvanglocaties.
- j. De ambitie van thuisnabij basisonderwijs betekent dat de capaciteit van de scholen zoveel mogelijk moet aansluiten bij de onderwijsbehoefte in de kern of wijk/buurt. Dit kan op gespannen voet staan met de vrije schoolkeuze, die echter behouden blijft. Op basis van de verordening onderwijshuisvesting moet soms verwezen worden naar leegstand elders. In die zin is sprake van behoud van de vrije schoolkeuze, maar is er geen sprake van een recht op een bepaalde locatie. In overleg met de schoolbesturen zal altijd gestreefd worden naar maatwerk.
- k. De gemeente en de schoolbesturen streven ook naar het behouden en versterken van een breed onderwijsaanbod voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs; alle leerlingen in de leeftijd 12 – 18 jaar moeten de mogelijkheid hebben hun schoolloopbaan binnen de gemeentegrenzen af te ronden.

- l. In het kader van het belang van sport, bewegen en gezondheid is het van belang dat er ook voldoende voorzieningen zijn voor bewegingsonderwijs in de nabijheid van de scholen.
- m. In het IHP worden ook voorstellen gedaan voor renovatie c.q. levensduurverlenging van bijvoorbeeld de Johannes Calvijnsschool. Op basis van een businesscase, waarin de totale levensduurkosten van renovatie versus nieuwbouw in beeld worden gebracht (TCO-benadering), kan echter een nadere afweging plaatsvinden tussen het renoveren i.c. verlengen van de levensduur versus vervangende nieuwbouw van een schoolgebouw.
- n. Bij de vernieuwing van het onderwijslandschap – zowel renovatie als nieuwbouw - wordt ook gekeken naar duurzaamheidsmaatregelen die aansluiten bij hedendaagse en toekomstige ambities hierin. Verduurzaming is onderdeel van renovatie c.q. levensduurverlenging en van vervangende nieuwbouw.
- o. Voor nieuwbouw wordt uitgegaan van de ambitie Energie Neutraal Gebouwen (ENG) en aardgasloos, voor levensduurverlenging c.q. renovatie wordt gestreefd naar Bijna Energie Neutraal Gebouwen (BENG).
- p. Op projectniveau worden nadere afspraken gemaakt tussen de gemeente en de schoolbesturen over het bijdragen in de vernieuwing door de schoolbesturen.
- q. De schoolbesturen hebben een voorkeur voor de vorming van brede(re) voorzieningen c.q. (I)KC's zodat sprake is van netwerken voor kinderen onder één dak.
- r. Een aantal scholen heeft 2 locaties (Anne de Vries, PWA, SO & VSO Bleyburgh). Daarnaast zijn de basisscholen Roald Dahl en De Wilgen formeel één school (beide scholen hebben hetzelfde brinnummer). Deze scholen functioneren echter als zelfstandige basisscholen.
- s. Cofinanciering in de vernieuwing van de huisvesting in het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs is op dit moment nog niet wettelijk toegestaan. Het is echter wel een te verdedigen uitgangspunt voor de vernieuwing van de huisvesting. Op projectniveau zullen nadere afspraken worden gemaakt tussen de gemeente en de schoolbesturen over het bijdragen in de vernieuwing door de schoolbesturen.
- t. In oktober 2022 heeft Pronexus voor de gemeente Sliedrecht leerlingenprognoses voor de periode 2023 – 2043 opgesteld en vertaald in de ruimtebehoefte. In deze leerlingenprognoses is nog geen rekening gehouden met de woningbouwplannen in Sliedrecht Noord, aangezien deze nog niet door de gemeente zijn vastgesteld. In 2024 zijn door PVG nieuwe prognoses opgesteld, waarin de woningbouwplannen in Sliedrecht Noord wél zijn meegenomen. Deze laatste prognoses zijn verwerkt in dit IHP.

8.1 Primair onderwijs

- a. De basisgeneratie 4 – 12-jarigen in de gemeente is anno heden circa 2.600 kinderen. Dit aantal zal de komende jaren licht dalen naar 2.575 kinderen en zal vervolgens nog verder dalen naar circa 2.475 kinderen (de basisgeneratie is het totaal aantal kinderen dat aangewezen is op het basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en/of speciaal onderwijs).
- b. Het leerlingenaantal in het primair onderwijs (basisonderwijs en speciaal basisonderwijs) en speciaal onderwijs laat de komende jaren een stabilisering zien. Circa 2.567 leerlingen bezoeken anno 2024 de scholen voor primair onderwijs (basisscholen en SBO De Akker) en speciaal onderwijs in de gemeente. Dit aantal blijft de komende jaren gelijk (2.515 in 2043).
- c. De leerlingenaantallen en -prognose voor het primair onderwijs (alleen voor de basisscholen en de speciale basisschool) liggen iets hoger dan de basisgeneratie. De oorzaak hiervan is dat ook een aantal kinderen van buiten de gemeente Sliedrecht het basisonderwijs in Sliedrecht volgen.
- d. Het onderwijsaanbod in het primair onderwijs telt 8 scholen die gehuisvest zijn op 7 locaties (een aantal scholen heeft een hoofdlocatie en een dislocatie). Deze scholen worden bestuurd door 3 schoolbesturen voor primair onderwijs. Stichting SCOPS bestuurt en beheert het overgrote deel

van de basisscholen in Sliedrecht (5 basisscholen). Daarnaast is sprake van een schoolbestuur dat 1 school bestuurt en beheert in de gemeente Sliedrecht, namelijk de Johannes Calvijnschool.

- e. De totale onderwijscapaciteit voor het primair onderwijs in de gemeente Sliedrecht is circa 16.000 m² BVO. De totale normatieve ruimtebehoefte op basis van de leerlingenprognose is circa 14.800 m² BVO. Dit betekent dat op het niveau van de gehele gemeente er sprake is van een normatieve overcapaciteit. Een (groot) deel van deze normatieve overcapaciteit wordt echter ingezet voor onderwijskundige ontwikkelingen (werken in gedifferentieerde en/of kleinere groepen) en medegebruik door o.a. kinderopvangorganisaties in het kader van de ontwikkeling van kindcentra. Dit betekent dat in de praktijk de normatieve overcapaciteit geringer is.
- f. De opgave van de gemeente en de schoolbesturen in het primair onderwijs is vanwege de veroudering en de krimp gericht op het (fasegewijs) vernieuwen en passend maken van de bestaande capaciteit onderwijshuisvesting. De overcapaciteit wordt door vernieuwing en herstructurering teruggedrongen.
- g. Door een pluriform aanbod wordt de talentontwikkeling gestimuleerd en de kansenongelijkheid teruggedrongen. Dit vraagt een voorzieningenstructuur van onderwijs, opvoeding en opvang die meer dan in het verleden op elkaar is afgestemd om voor alle kinderen en leerlingen doorlopende ontwikkelingslijnen te bevorderen en te ondersteunen.
- h. Op dit moment vindt vernieuwing plaats van twee scholen, te weten de basisschool PWA locatie Valkweg en OBS De Wilgen. Op de huidige locatie van OBS De Wilgen wordt een nieuwe voorziening gerealiseerd voor onderwijs, kinderopvang, een sporthal en andere maatschappelijke functies. OBS De Wilgen en PWA Valkweg gaan het basisonderwijs in dit IKC aanbieden.
- i. De huisvestingsvraagstukken voor de korte termijn i.c. de uitvoeringsfase IHP 2025 – 2028 betreffen in de eerste instantie het voorzien in voldoende capaciteit voor de Oranje-Nassauschool en de renovatie/verduurzaming van de Johannes Calvijnschool.
- j. Bij de uitbreiding van het voorzieningenaanbod in Sliedrecht Noord moet afhankelijk van het aantal en soort te realiseren woningen rekening worden gehouden met circa 630-900 leerlingen. Hiervoor kunnen twee scholen gerealiseerd worden met een oppervlakte van circa 6.000-8.200 m² BVO (inclusief twee gymzalen en exclusief kinderdagopvang).
- k. De schoolbesturen SCOPS, OPOPS en SPON zullen voor Sliedrecht Noord een gezamenlijk concept ontwikkelen voor de daar gewenste voorzieningenstructuur voor kinderen van 0 tot 12 jaar. Het is de ambitie hier inclusieve scholen te realiseren.
- l. De schoolbesturen wensen geen ondergrens qua omvang van de scholen. De instandhouding van scholen is een schoolbestuurlijke verantwoordelijkheid. De vorming van kindcentra door de schoolbesturen is er echter op gericht om in de gemeente Sliedrecht te komen tot 'stevigere' kindcentra om zo adequaat in te kunnen spelen op de maatschappelijke en onderwijskundige ontwikkelingen en opgaven.
- m. Passend onderwijs heeft gevolgen voor de onderwijshuisvesting voor zowel de leerlingenaantallen als de kwaliteit. Op termijn zullen meer leerlingen op de 'reguliere' school onderwijs volgen, waardoor er minder kinderen naar het speciaal (basis)onderwijs gaan.
- n. Met de vernieuwing van de onder i genoemde onderwijscapaciteit is een investering gemoeid van circa € 10,41 miljoen.
- o. Voor de vernieuwing in de periode 2029 en verder van de bestaande voorzieningen is een investering gemoeid van circa € 22,65 miljoen. Dit is nodig voor de vernieuwing van De Sprong, het Griendencollege en VSO Bleyburgh.
- p. Voor de uitbreiding van de voorzieningenstructuur in Sliedrecht Noord dient rekening te worden gehouden met een investering van circa € 14,5 miljoen à € 18,4 miljoen (twee basisscholen en twee gymzalen, excl. kinderopvang) e.e.a. afhankelijk van het aantal kinderen dat aangewezen is op basisonderwijs. Wanneer ook kinderopvang wordt toegevoegd nemen de stichtingskosten toe met circa € 1,5 miljoen à € 1,9 miljoen.

8.2 Speciaal en voortgezet speciaal onderwijs

- a. In de gemeente Sliedrecht zijn twee scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs gehuisvest op 3 locaties. Deze locaties worden bestuurd en beheerd door twee schoolbesturen te weten Stichting SPON en Stichting SO Randstad.
- b. Twee van deze locaties functioneren als zelfstandige scholen, maar zijn formeel één school met één bekostigingsnummer c.q. zogenaamd Brinnummer vanuit het ministerie van OCW (SO Bleyburgh en VSO Bleyburgh).
- c. Het aantal leerlingen dat speciaal en voortgezet speciaal onderwijs volgt in de gemeente Sliedrecht is circa 190 leerlingen. Het betreft hier leerlingen uit zowel de gemeente Sliedrecht als uit omliggende gemeenten. Op basis van de huidige prognoses blijft dit aantal de komende jaren stabiel.
- d. De beschikbare onderwijscapaciteit in het speciaal en voortgezet speciaal onderwijs is circa 3.800 m² BVO. De normatieve ruimtebehoefte van het speciaal en voortgezet speciaal onderwijs is circa 3.000 m² BVO. Er is sprake van een overcapaciteit die echter veelal ook onderwijskundig wordt ingezet.
- e. De vernieuwing in het speciaal en voortgezet speciaal onderwijs is gericht op het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek in de huidige planperiode ten behoeve van uitvoering in de periode 2029 en verder. Voor SO Bleyburgh wordt onderzocht of het gespecialiseerd onderwijs onderdeel kan zijn van de vernieuwing in Sliedrecht Noord. De toekomst van VSO Bleyburgh is onderdeel van een toekomstige visie op het gespecialiseerd onderwijs in de regio Drechtsteden. Afhankelijk van de uitkomst hiervan vindt vernieuwing van het VSO plaats.
- f. In de komende IHP-planperiode vindt geen verdere vernieuwing plaats waarvoor nu reeds middelen opgenomen dienen te worden.

8.3 Voortgezet onderwijs

- a. In de gemeente Sliedrecht zijn 2 scholen voor voortgezet onderwijs, het Griendencollege en praktijkschool De Sprong. De scholen worden beiden bestuurd door SPON. Het Griendencollege is een vmbo-school, gespecialiseerd in media, techniek en zorg.
- b. Ondanks de daling van de basisgeneratie blijft de leerlingenprognose in het voortgezet onderwijs stabiel. In het schooljaar 2023 – 2024 gaan er circa 435 leerlingen naar de scholen voor voortgezet onderwijs in Sliedrecht. Dit leerlingenaantal zal de komende 10 jaar stabiel blijven.
- c. De scholen voor voortgezet onderwijs hebben gezamenlijk een beschikbare capaciteit van circa 7.450 m² BVO. De ruimtebehoefte is anno 2023 – 2024 circa 5.900 m² BVO en zal de komende jaren gelijkwaardig blijven. Er is sprake van een normatieve overcapaciteit.
- d. In deze IHP -planperiode vindt geen verdere vernieuwing plaats waarvoor nu reeds middelen opgenomen dienen te worden. In de nabije toekomst zal er een haalbaarheidsonderzoek moeten plaatsvinden over de toekomst van de huisvesting van praktijkschool De Sprong, VSO Bleyburgh en het Griendencollege. Deze locaties zijn technisch en functioneel gedateerd.